==

<u>અસ્વીકરણ</u>: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ક્રિમિનલ રિવીઝન એપ્લિકેશન નં. ૧૨૨૫/૨૦૧૭

મંજૂરી અને સહી માટેઃ

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી આર.પી. ધોલરીયા

==

૧	શું સ્થાનિક પેપર્સના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને રિફર કરવામાં આવશે કે નહીં?	
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તેના હેઠળ કરાયેલા કોઈપણ આદેશને લગતા કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

==

જાહિદ કુતુબુદ્દીન શેખ (એ–૧)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

==

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (રો) નં. ૧,૨,૩,૪,૫,૬,૭,૮ તરફે શ્રી આઇ.એચ. સૈયદ, એડવોકેટ, શ્રી એમ.એચ.એમ. શેખ(૨૦૦૭) માટે

સામાવાળા (ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી મિતેષ અમીન, પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર(૨), શ્રી એલ.બી. ડાભી, એ.પી.પી. ની સહાયથી.

સામાવાળા (ઓ) નં. ૨ તરફે શ્રી ઋતુરાજ નાણાવટી(૫૬૨૪)

==

કોરમ**: માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી આર.પી. ધોલરીયા**

તારીખ : ૧૪/૦૯/૨૦૧૮

મૌખિક ચુકાદો

૧. રૂલ. શ્રી મિતેષ અમીન, વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે સામાવાળા નં. ૧ રાજ્ય વતી રૂલની નોટિસ બજાવ્યાની મુક્તિ લીધી છે અને શ્રી ઋતુરાજ નાણાવટી, વિદ્વાન એડવોકેટે સામાવાળા નં. ૨ વતી રૂલની નોટિસ બજાવ્યાની મુક્તિ લીધી છે.

૨. સંબંધિત પક્ષકારો તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટોની સંમતિથી, આ મામલો આજે અંતિમ સુનાવણી માટે લેવામાં આવ્યો છે.

૩. વર્તમાન ક્રિમિનલ રિવિઝન અરજી અરજદારો – મૂળ આરોપીઓ દ્વારા ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ ૧૯૭૩ ("**ટૂંકમાં કોડ**") ની કલમ ૪૦૧ સાથે વાંચતા કલમ ૩૯૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં અમદાવાદમાં બોમ્બ બ્લાસ્ટ ટ્રાયલ કેસો માટેની સ્પેશિયલ કોર્ટના વિદ્વાન ડેઝિગ્નેટેડ જજ દ્વારા સેશન્સ કેસ નં. ૩૮/૨૦૦૯ માં આંક–૬૬૯૫ હેઠળ પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૫.૧૨.૨૦૧૭ ના હુકમને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેના દ્વારા આંક ૬૬૯૫ ની અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

૪. વર્તમાન રિવિઝન અરજીમાં જણાવ્યા મુજબ કેસની હકીકત એવી છે કે તારીખ ૨૬.૭.૨૦૦૮ ના રોજ, અમદાવાદ શહેરમાં શ્રેણીબદ્ધ બોમ્બ બ્લાસ્ટ થયા હતા અને સુરત શહેરમાં બોમ્બ મૂકવાની કેટલીક ઘટનાઓ બની હતી. તેથી, ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમો ૧૨૦–બી, ૧૨૨, ૧૨૧, ૩૦૨, ૩૦૭, ૪૨૭ અને એક્સપ્લોઝિવ સબસ્ટન્સ એક્ટની કલમ ૩ વગેરે હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે અમદાવાદમાં આશરે ૨૦ એફ.આઇ.આર. અને સુરતમાં ૧૫ એફ.આઇ.આર. વિવિધ પોલીસ સ્ટેશનોમાં નોંધવામાં આવી હતી. તારીખ

૧૨.૧૧.૨૦૦૮ ના રોજ, ઉપરોક્ત ગુનાની તપાસ એજન્સીએ ૯૪ આરોપીઓ અને ફરાર આરોપીઓ સહિત ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમો ૧૨૦–બી, ૧૨૧–એ, ૧૨૪–એ, ૧૫૩–એ(૧)(બી), ૩૦૨, ૩૦૭, ૩૨૬, ૪૩૫, ૪૨૭, ૪૬૫, ૪૬૮, ૪૭૧ અને એક્સપ્લોઝિવ સબસ્ટન્સ એક્ટ ૧૯૦૮ ની કલમો ૩, ૫, ૬ અને ૭ અને અનલૉફુલ એક્ટિવિટીઝ પ્રિવેન્શન એક્ટ ૧૯૬૭ ની કલમો ૧૦, ૧૩, ૧૬, ૧૮, ૧૯, ૨૦, ૩૮, ૩૯ અને ૪૦ અને આર્મ્સ એક્ટ ૧૯૫૯ ની કલમો ૨૫(૧)(બી)(એ) અને ૨૭, ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી એક્ટ, ૨૦૦૦ ની કલમો ૬૫, ૬૬ અને ડેમેજ ટુ ધ પબ્લિક પ્રોપર્ટી એક્ટની કલમો ૩ અને ૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓ માટે ચાર્જશીટ રજૂ કરી હતી. ત્યારબાદ, વિવિધ તારીખો પર, તપાસ એજન્સી દ્વારા ઉપરોક્ત ગુનાના અનુસંધાનમાં કેટલીક પૂરક ચાર્જશીટો રજૂ કરવામાં આવી હતી, આજદિન સુધી ભારતના વિવિધ ભાગોમાંથી આશરે ૮૦ આરોપીઓ સામે તપાસ એજન્સી દ્વારા ગુનો નોંધવામાં આવ્યો છે. વર્તમાન અરજદારોની પણ તપાસ એજન્સી દ્વારા વિવિધ તારીખો પર ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને તેઓ છેલ્લા ૯ વર્ષથી વધુ સમયથી ન્યાયિક કસ્ટડીમાં છે.

૫. તેથી, તે સ્પષ્ટ છે કે ગુજરાત રાજ્યના જાણીતા શ્રેણીબદ્ધ બોમ્બ બ્લાસ્ટ કેસમાં સુનાવણીનો સામનો કરી રહેલા આરોપી એવા અરજદારોએ ટ્રાયલ દરમિયાન સેશન્સ કેસ નં. ૩૮/૨૦૦૯ માં આંક ૬૬૯૫ હેઠળ, ગુપ્ત સાક્ષી નં. ૯૫૭ ને તેના પોલીસ નિવેદન, કોડની કલમ ૧૬૪ હેઠળ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના

નિવેદન, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલી તેની મુખ્ય તપાસ તેમજ રેકોર્ડ પર ઉપલબ્ધ અન્ય સામગ્રીના આધારે આરોપી તરીકે જોડવા માટે કોડની કલમ ૩૧૯ હેઠળ અરજી રજૂ કરી હતી.

૬. સેશન્સ કેસ નં. ૩૮/૨૦૦૯ માં આંક ૬૬૯૫ હેઠળની ઉપરોક્ત સંદર્ભિત અરજી વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૧૫.૧૨.૨૦૧૭ ના હુકમથી ફગાવી દેવામાં આવી છે.

૭. સદર તારીખ ૧૫.૧૨.૨૦૧૭ ના હુકમથી નારાજ થઈને, કોડની કલમ ૪૦૧ સાથે વાંચતા કલમ ૩૯૭ ની જોગવાઈઓનો ઉપયોગ કરીને, વર્તમાન અરજદારોએ, અન્ય બાબતોની સાથે, એવી દલીલ કરી કે ગુપ્ત સાક્ષી સુનાવણી હેઠળ મુકાયેલા આરોપીઓ સાથે ગુપ્ત બેઠકમાં હાજરી આપતો હતો અને સુનાવણીનો સામનો કરી રહેલા આરોપીઓ દ્વારા રચવામાં આવેલા કથિત કાવતરાની તેને જાણ હતી અને તે નિયમિતપણે બેઠકમાં હાજરી પણ આપતો હતો અને સદર બેઠકમાં, વર્ષ ૨૦૦૨ માં થયેલા રમખાણો દરમિયાન મુસ્લિમ સમુદાયને થયેલા નુકસાન અને તેના વળતા પ્રહાર રૂપે અને રાજ્ય તેમજ ચોક્કસ સમુદાય સામે બદલો લેવા અંગે ચર્ચા થતી હતી, તેઓ મોટા પાયે ચર્ચા કરી રહ્યા હતા અને તેથી, જુબાની આપનાર ગુપ્ત સાક્ષી આ તમામ બાબતોની જાણમાં હતો અને તેથી, તે પણ સહ-કાવતરાખોરોમાંનો એક બની ગયો છે. વધુમાં એવી

દલીલ કરવામાં આવી છે કે અમદાવાદ શહેરમાં થયેલા શ્રેણીબદ્ધ બોમ્બ બ્લાસ્ટ અને સુરતમાં કેટલાક બોમ્બ મૂકવામાં આવ્યા તે ઘટનાઓ પણ ગુપ્ત સાક્ષીની જાણમાં હતી અને તેણે આવી ઘટના અંગે કોઈપણ પોલીસને જાણ કરી ન હતી અને તેથી, કાયદાની અન્ય જોગવાઈઓ સાથે વાંચતા કોડની કલમ ૩૧૯ ની જોગવાઈઓનો ઉપયોગ કરીને તેને આરોપી તરીકે જોડવો જરૂરી છે.

૮. આ કોર્ટે અરજદારો વતી વિદ્ધાન એડવોકેટ શ્રી આઇ.એચ. સૈયદ અને સામાવાળા રાજ્ય વતી વિદ્ધાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી મિતેષ અમીન અને ખાનગી સામાવાળા નં. ૨ વતી વિદ્ધાન એડવોકેટ શ્રી ઋતુરાજ નાણાવટીને સાંભળ્યા છે.

૯. અરજદારો વતી વિદ્ધાન એડવોકેટ શ્રી આઇ.એચ. સૈયદે રજૂઆત કરી કે ***હરદીપ સિંહ વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય અને અન્ય એસ.સી.સી. ૯૨*** માં નોંધાયેલા નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રખ્યાત નિર્ણયમાં, કોડની કલમ ૩૧૯ હેઠળ આવી અરજી ક્યારે, કેવી રીતે અને કયા તબક્કે રજૂ કરી શકાય તે અંગેના કેટલાક મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા અને સદર ચુકાદાના ફકરા ૧૧૭ અને ૧૧૮ માં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના સંબંધિત અવલોકનો છે. શ્રી સૈયદે એવી પણ દલીલ કરી કે ગુપ્ત સાક્ષી દ્વારા પોલીસ તેમજ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ નિવેદન આપવામાં આવ્યું છે અને મુખ્ય તપાસમાં સદર જુબાની વાંચવા પર, તે સુનાવણી હેઠળ

મુકાયેલા આરોપીઓ સાથેના ઊંડા કાવતરાનો સ્પષ્ટ સંકેત આપે છે અને તેમની દલીલ મુજબ તેના અગાઉના નિવેદન તેમજ તેની જુબાની પરથી તે હકીકત સ્પષ્ટપણે બહાર આવે છે. તેમની રજૂઆતના સમર્થનમાં, શ્રી સૈયદે મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય વિરુદ્ધ સોમનાથ થાપા અને અન્ય ૪ એસ.સી.સી. ૬૫૯ માં નોંધાયેલા પ્રખ્યાત નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે. સદર નિર્ણયનો ફકરો ૨૪ નીચે મુજબ છે.

> "૨૪. ઉપરોક્ત નિર્ણયો, ભલે તે ગમે તેટલા વજનદાર હોય, આપણને એ તારણ પર દોરી જાય છે કે કાવતરાનો આરોપ સાબિત કરવા માટે ગેરકાયદેસર કૃત્ય અથવા ગેરકાયદેસર માધ્યમથી કાયદેસર કૃત્ય કરવામાં સંડોવણી વિશેની જાણકારી જરૂરી છે. કેટલાક કિસ્સાઓમાં, પ્રશ્ન હેઠળની વસ્તુઓ અથવા સેવાઓના ગેરકાયદેસર ઉપયોગના આશયનું અનુમાન જાણકારી પરથી જ લગાવી શકાય છે. આ સિવાય, જ્યાં સુધી પ્રશ્ન હેઠળની વસ્તુઓ અથવા સેવાનો કોઈ કાયદેસર ઉપયોગ ન થઈ શકે ત્યાં સુધી, પ્રોસિક્યુશને એ સાબિત કરવાની જરૂર નથી કે કોઈ ચોક્કસ ગેરકાયદેસર ઉપયોગનો આશય હતો. છેવટે, જ્યારે અંતિમ ગુનામાં ક્રિયાઓની સાંકળનો સમાવેશ થતો હોય, ત્યારે પ્રોસિક્યુશન માટે કાવતરાનો આરોપ સાબિત કરવા માટે એ સાબિત કરવું જરૂરી રહેશે નહીં કે દરેક કાવતરાખોરને સાથીદાર શું કરશે તેની જાણકારી હતી, જ્યાં સુધી એ જાણીતું હોય કે સાથીદાર

વસ્તુઓ અથવા સેવાનો ગેરકાયદેસર ઉપયોગ કરશે."

૧૦. અરજદારો વતી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સૈયદની દલીલનો મુખ્ય મુદ્દો સ્પષ્ટપણે એ બહાર આવે છે કે જો વર્તમાન કાર્યવાહીમાં આરોપી તરીકે જોડવા માટે સૂચિત વર્તમાન સાક્ષી સુનાવણી હેઠળ મુકાયેલા આરોપીઓ સાથે બેઠકોમાં હાજરી આપતો હતો અને પ્રશ્ન હેઠળની ઘટના પછી પણ, તે આરોપીઓના સંપર્કમાં હતો અને તેથી, તેનું નિવેદન તેમજ જુબાની વાંચવા પર, તેને આરોપી તરીકે જોડવો જરૂરી છે અને તેણે સુનાવણીનો સામનો કરવો જરૂરી છે.

૧૧. બીજી બાજુ, વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી મિતેષ અમીને રજૂઆત કરી કે વર્તમાન સાક્ષીને અગાઉથી જ ગુપ્ત સાક્ષી તરીકે ટાંકવામાં આવ્યો હતો અને નિવેદનો વર્ષ ૨૦૦૮ માં અગાઉથી જ પૂરા પાડવામાં આવ્યા હતા. આ અરજી આશરે ૧૦ વર્ષ પછી વિલંબથી કરવામાં આવી છે. ટ્રાયલ વર્ષ ૨૦૦૯ માં શરૂ થઈ હતી અને ૨૬૦૦ સાક્ષીઓમાંથી આશરે ૧૦૭૨ સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી છે અને આરોપીઓ કાચા કામના કેદીઓ છે જેઓ આશરે એક દાયકાથી જેલમાં છે. તેમણે એમ પણ રજૂઆત કરી કે મુખ્ય તપાસમાંથી અથવા પોલીસ સમક્ષ અથવા તો કલમ ૧૬૪ હેઠળ એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના તેના નિવેદનમાંથી એવા કોઈ પુરાવા જણાતા નથી કે જેના પરથી એવા તારણ પર પહોંચી શકાય કે તેણે કોઈ ગુનો કર્યો હોવાનું જણાય છે. શ્રી અમીને રજૂઆત કરી

કે તેની જુબાની પરથી એવું બહાર આવે છે કે દરેક વખતે ખરાબ ઈરાદાઓ તેમજ ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ કરવા અંગેની ચર્ચાઓ થતી હતી, પરંતુ તેણે ક્યારેય સંમતિ આપી ન હતી અથવા આરોપીઓ દ્વારા જાહેર કરાયેલા કથિત ઈરાદા મુજબ કામ કરવા માટે સંમત થયો ન હતો. શ્રી અમીને વધુમાં રજૂઆત કરી કે માત્ર જાણકારીના આધારે એવું આરોપણ કરી શકાય નહીં કે તે ગુનાહિત કાવતરાનો સભ્ય બને છે અને મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય અને અન્ય વિરુદ્ધ સોમનાથ થાપા અને અન્ય ના કેસમાં શ્રી સૈયદ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ નિર્ણય તેમાં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખતા લાગુ પડશે નહીં.

૧૨. વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરે રજૂઆત કરી કે ***આર. દિનેશકુમાર ઉર્ફે દીના વિરુદ્ધ રાજ્ય પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ અને અન્ય ૭ એસ.સી.સી. ૪૯૭*** ના કેસમાં પ્રખ્યાત નિર્ણયમાં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખતા, ભલે ગુનાહિત કાવતરું હતું અને તેણે કોઈની હત્યા કરવાની સોપારી પણ લીધી હતી, પરંતુ ત્યારબાદ તે ગુનાનો ગુનેગાર સાબિત થઈ શક્યો નહીં, પરંતુ તેણે તે કામ અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા કરાવ્યું અને તે હકીકત ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ જણાવવામાં આવી અને જુબાની આપવામાં આવી, છતાં સુપ્રીમ કોર્ટે, ઈન્ડિયન એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૧૩૨ ની જોગવાઈનું અર્થઘટન કરતી વખતે, આવા કિસ્સામાં પણ રક્ષણ આપ્યું હતું. સદર કેસના ફકરા ૪, ૬, ૭, ૧૧, ૧૪, ૧૭, ૧૮, ૪૪ અને ૪૫ નીચે મુજબ છે.

"૪. ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડની કલમ ૩૧૯ હેઠળની અરજી જે હકીકતની પૃષ્ઠભૂમિમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી તે નીચે મુજબ છે: વિજયનના મૃત્યુના આશરે ત્રણ મહિના પછી બીજા સામાવાળા એલ. વેંકટેશ જેની ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી અને સુવિધા ખાતર હવે પછી ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ની પોલીસ દ્વારા તારીખ ૧૧–૯–૨૦૦૮ ના રોજ તપાસ કરવામાં આવી હતી અને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૧ હેઠળ તેનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ, તારીખ ૨૬–૯–૨૦૦૮ ના રોજ, ચેન્નાઈના જ્યોર્જ ટાઉનના વિદ્વાન મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળ તેનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું. અંતે, ઉપરોક્ત કેસની ટ્રાયલમાં બીજા સામાવાળાની ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી. ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ના ત્રણેય નિવેદનોનો સુર વ્યાપકપણે સુસંગત હોવાનું કહેવાય છે. અમે એવું કહીએ છીએ કારણ કે અમે નિવેદનોની ચકાસણી કરી નથી અથવા અમે તેની ચકાસણી કરવા અને કોઈ તારણ નોંધવા માંગતા નથી કારણ કે ફોજદારી કેસની ટ્રાયલ હજુ પડતર છે અને આ તબક્કે સદર કેસ સાથે જોડાયેલી કોઈપણ બાબતનું કોઈ નિશ્ચિત તારણ નોંધવું અયોગ્ય રહેશે. ફરીયાદ

પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ના ત્રણેય નિવેદનોની અનુવાદિત નકલો રેકોર્ડ પર મૂકવામાં આવી છે. નિવેદનોનો સાર એ છે કે નવેમ્બર ૨૦૦૭ માં કોઈ સમયે, એક કરુણા, એ–૨ એ ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ને રૂ. ૫ લાખ ચૂકવવાની ઓફર કરી હતી જો ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ વિજયનની હત્યા કરે. ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ એ દરખાસ્ત સ્વીકારી લીધી. ત્યારબાદ, ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ એ એ–૩ નો સંપર્ક કર્યો અને દરખાસ્ત જાહેર કરી જેના પર એ–૩ ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ સાથે જોડાવા સંમત થયો. એ–૩ ને ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ દ્વારા રૂ. ૧૦,૦૦૦ ની રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી. જો કે, ત્યારબાદ, ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ગભરાઈ ગયો અને એ–૨ કરુણાથી અંતર જાળવવાનું શરૂ કર્યું. પરંતુ ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ના જણાવ્યા મુજબ, એ–૨ અને એ–૩ એકબીજાના સંપર્કમાં હતા. અખબાર દ્વારા વિજયનની હત્યા વિશે જાણ્યા પછી, ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ એ એ–૩ નો સંપર્ક કર્યો અને બાબત વિશે પૂછપરછ કરી જેના પર એ–૩ એ ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ને જાણ કરી કે એ–૩ એ અન્ય ત્રણ નામચીન વ્યક્તિઓ સાથે મળીને વિજયનની હત્યા કરી છે અને એ–૨ પાસેથી રૂ. ૪ લાખની રકમ એકત્ર કરી છે. એ–૩ એ ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ને વધુ ધમકી આપી કે જો તે કોઈને માહિતી જાહેર કરશે તો તેને પૂરો કરી દેવામાં

આવશે.

Xxx xxx xxx

૬. સારમાં હાઈકોર્ટે ઠરાવ્યું કે ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ સામે સેશન્સ કેસ નં. ૭૩/૨૦૦૯ માં તેની જુબાનીના આધારે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૯ હેઠળ વધારાના આરોપી તરીકે સમન્સ પાઠવીને કેસ ચલાવી શકાય નહીં કારણ કે એવિડન્સ એક્ટ, ૧૮૭૨ ની કલમ ૧૩૨ ની જોગવાઈ આવી કાર્યવાહી પર પ્રતિબંધ ઊભો કરે છે. જો કે, હાઈકોર્ટે ઠરાવ્યું કે જો ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ના સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળના નિવેદન અને સેશન્સ કેસ નં. ૭૩/૨૦૦૯ માં તેની જુબાની સિવાયના અન્ય સ્વતંત્ર પુરાવાઓ તેને એ–૨ અને એ–૩ સાથે ચલાવવા માટે ઉપલબ્ધ હોય તો ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ સામે આઇ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૨ સાથે વાંચતા કલમ ૧૨૦–બી હેઠળના ગુના માટે અલગથી કેસ ચલાવી શકાય છે.

૭. અમારા મતે, હાઈકોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલ અને ઉપર ટાંકવામાં આવેલ ફકરા ૬૪ માં સમાવિષ્ટ બીજું તારણ, હાઈકોર્ટ સમક્ષના

મુદ્દાના સંદર્ભમાં ખરેખર બિનજરૂરી છે. હાઈકોર્ટ સમક્ષ પ્રશ્ન એ હતો કે શું સેશન્સ કોર્ટ સેશન્સ કેસ નં. ૭૩/૨૦૦૯ માં વધારાના આરોપી તરીકે સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૯ હેઠળ તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ને સમન્સ પાઠવવાનો ઇનકાર કરવામાં વાજબી હતી. તેથી, અમે માત્ર એ પ્રશ્નની તપાસ કરીશું કે શું અગાઉ ઉલ્લેખિત હકીકતો પર સેશન્સ કોર્ટ સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૯ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ને વધારાના આરોપી તરીકે સમન્સ પાઠવવા માટે બંધાયેલી છે.

xxx xxx xxx

૧૧. સર્વત્ર એ સ્વીકારવામાં આવે છે કે ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ની જુબાની અને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળના તેના નિવેદન સિવાય સેશન્સ કોર્ટના રેકોર્ડ પર એવો કોઈ અન્ય પુરાવો નથી જે દર્શાવતો હોય કે ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ એ કોઈ ગુનો કર્યો છે. ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ની જુબાની અને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૬૪ હેઠળનું નિવેદન બંને પ્રથમદર્શી રીતે વિજયનને મારવાના કાવતરાનો સંકેત આપે છે જેમાં ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ઓછામાં ઓછા પ્રારંભિક તબક્કે પક્ષકાર હતો. ફરીયાદ

પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ના જણાવ્યા મુજબ, તે પ્રારંભિક તબક્કા પછી ગભરાઈ ગયો અને કાવતરામાંથી ખસી ગયો અને વિજયનની વાસ્તવિક હત્યામાં ભાગ લીધો ન હતો. આ સંબંધમાં તેના દાવાઓ સાચા છે કે કેમ અને, જો સાચા હોય, તો શું તે તેને કાયદેસર રીતે દોષમાંથી મુક્ત કરશે તે એવા પ્રશ્નો છે જેની સાથે અમને આ કેસના હેતુ માટે નિસ્બત નથી. અમે માત્ર રેકોર્ડ પરના પુરાવાની નોંધ લઈએ છીએ કારણ કે તે દર્શાવવા માટે અસ્તિત્વમાં છે કે આજની તારીખે ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ સામે આઇ.પી.સી. ની કલમ ૧૨૦–બી હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના સિવાય અન્ય કોઈ ગુના માટે કેસ ચલાવવા માટે કોઈ પુરાવો નથી.

Xxx xxx xxx

૧૪. રાજ્ય વિરુદ્ધ નવજોત સંધુ ઉર્ફે અફઝલ ગુરુ, ૧૧ એસ.સી.સી. ૬૦૦ માં, આ કોર્ટે કાવતરાના ગુનાના ઈતિહાસનું વિશ્લેષણ કર્યા પછી નીચે મુજબ ઠરાવ્યું:

૮૮. કલમ ૧૨૦–એ અને ૧૨૦–બી ની રજૂઆત પહેલાં, કલમ ૧૨૧–એ માં ઉલ્લેખિત ગુના સિવાય પીનલ કોડ હેઠળ કાવતરું પોતે ગુનો ન હતો. જો કે, કાવતરા દ્વારા મદદગારી એ આઇ.પી.સી. ની

કલમ ૧૦૭ ના બીજા ખંડ હેઠળ મદદગારીનું એક તત્વ હતું અને હજુ પણ છે. તે માટેની સજા વિવિધ કલમો એટલે કે કલમ ૧૦૮ થી ૧૧૭ હેઠળ આપવામાં આવી છે. જ્યારે કલમ ૧૨૦–એ હેઠળ, ગુનાહિત કાવતરાના ગુનાનો સાર ગુનો કરવા માટેનો માત્ર એક કરાર છે, ત્યારે કલમ ૧૦૭ હેઠળ મદદગારી માટે કાવતરાને અનુસરીને કોઈ કૃત્ય અથવા ગેરકાયદેસર ભૂલની જરૂર છે. તેથી કલમ ૧૦૭/૧૦૯ હેઠળનો આરોપ મૂળભૂત ગુના સાથે સંયોજનમાં હોવો જોઈએ, જ્યારે કલમ ૧૨૦–એ/૧૨૦–બી હેઠળનો આરોપ સ્વતંત્ર આરોપ હોઈ શકે છે.

૮૯. સુધારા બિલના ઉદ્દેશ્યો અને કારણોના નિવેદનમાં, સ્પષ્ટપણે જણાવવામાં આવ્યું હતું કે નવી જોગવાઈઓ ૧૨૦–એ અને ૧૨૦–બી પીનલ કોડની જોગવાઈઓને અંગ્રેજી કાયદાની જોગવાઈઓ સાથે જોડવા માટે બનાવવામાં આવી હતી.... આમ, કલમો ૧૨૦–એ અને ૧૨૦–બી એ કાવતરાને મૂળભૂત ગુનો બનાવ્યો અને ગુનો કરવાના માત્ર કરારને શિક્ષાપાત્ર બનાવ્યો. ગેરકાયદેસર કરારને અનુસરીને ભલે કોઈ પ્રત્યક્ષ કૃત્ય ન થાય, તો પણ કાવતરાનો ગુનો આકર્ષિત થશે. રસેલ ઓન ક્રાઇમ્સના ફકરાઓ, ક્વિન વિરુદ્ધ લીધમ માં હાઉસ ઓફ લોર્ડ્સનો નિર્ણય અને મુલ્કાહી વિરુદ્ધ આર. માં જ્યુરીને વિલેસ, જે. નું સંબોધન વારંવાર આ કોર્ટના નિર્ણયોમાં ટાંકવામાં આવે છે. કેહર

સિંહ કેસમાં જગન્નાથ શેટ્ટી, જે. દ્વારા સંદર્ભિત રસેલ ઓન ક્રાઈમ્સનો ફકરો તદ્દન યોગ્ય છે:

કાવતરાના ગુનાનો સાર કૃત્ય કરવામાં, અથવા તે હેતુને પાર પાડવામાં નથી જેના માટે કાવતરું ઘડવામાં આવ્યું છે, ન તો તે કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં, ન તો અન્યને તે કરવા ઉશ્કેરવામાં છે, પરંતુ પક્ષકારો વચ્ચે યોજના અથવા કરાર બનાવવામાં છે. કરાર આવશ્યક છે. માત્ર જાણકારી, અથવા યોજનાની ચર્ચા પણ, તેના પોતાનામાં પૂરતી નથી.

આ ફકરો કાનૂની સ્થિતિને સંક્ષિપ્તમાં બહાર લાવે છે.

xxx xxx xxx

૧૭. તે આપણને એક વધુ પ્રશ્ન તરફ દોરી જાય છે કે શું ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ દ્વારા કરવામાં આવેલ કથિત ગુનો અને જે ગુના માટે અપીલકર્તા અને સેશન્સ કેસ નં. ૭૩/૨૦૦૯ માં અન્ય આરોપીઓ સામે કેસ ચલાવવામાં આવી રહ્યો છે તે સમાન વ્યવહારના ભાગરૂપે કરવામાં આવ્યા હતા. હાઈકોર્ટે આ પ્રશ્નની તપાસ કરી અને એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચી કે ત્રણ અલગ–અલગ કાવતરાઓ હતા; (૧) એ–૨ અને ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ વચ્ચે, (૨) ફરીયાદ પક્ષના

સાક્ષી– ૬૪ અને એ–૩ વચ્ચે, (૩) એ–૨ અને એ–૩ થી એ–૭ વચ્ચે અને એક નિષ્કર્ષ નોંધ્યો; તેથી, હું ઠરાવું છું કે એ–૨ અને બીજા સામાવાળા/ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ દ્વારા કરવામાં આવેલા કાવતરાઓ અને બીજા સામાવાળા/ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ અને એ–૩ વચ્ચેના કાવતરાને એ–૨, એ–૩ અને બાકીના આરોપીઓ વચ્ચે ઘડવામાં આવેલા અનુગામી કાવતરા સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી.

૧૮. આવા નિષ્કર્ષ પછી, હાઈકોર્ટે બલબીર વિરુદ્ધ હરિયાણા રાજ્ય અને અન્ય ૧ એસ.સી.સી. ૨૮૫ અને ગૌહાટી હાઈકોર્ટના એમ.એલ. શર્મા અને અન્ય વિરુદ્ધ સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન ના અન્ય ચુકાદા પર આધાર રાખીને એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચી કે ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ સામે સેશન્સ કેસ નં. ૭૩/૨૦૦૯ માં અગાઉથી જ ટ્રાયલનો સામનો કરી રહેલા અન્ય આરોપીઓ સાથે એકસાથે કેસ ચલાવી શકાય નહીં, કારણ કે સદર ત્રણ કાવતરાઓ સમાન વ્યવહારનો ભાગ બનતા નથી.

xxx xxx xxx

૪૪. એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૧૩૨ ની જોગવાઈ એ સ્વ–અપરાધીકરણ સામેના નિયમનું એક પાસું છે અને તે સ્વ–

અપરાધીકરણ સામે વૈધાનિક મુક્તિ છે જે સૌથી ઉદાર અર્થઘટનને પાત્ર છે. તેથી, કોર્ટ સમક્ષ સાક્ષી તરીકે જુબાની આપતી વખતે વ્યક્તિ દ્વારા આપવામાં આવેલા જવાબ ના આધારે એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૧૩૨ ની વ્યાપમાં આવતું નિવેદન કરનાર સામે કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરી શકાય નહીં.

૪૫. અમારી ઉપરોક્ત ચર્ચાના પ્રકાશમાં, અમારો અભિપ્રાય છે કે હાઈકોર્ટે અપીલકર્તા અને અન્ય લોકો સાથે કેસ ચલાવવા માટે ફરીયાદ પક્ષના સાક્ષી– ૬૪ ને આરોપી તરીકે સમન્સ પાઠવવાનો યોગ્ય રીતે ઇનકાર કર્યો હતો."

૧૩. ખાનગી સામાવાળા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી ઋતુરાજ નાણાવટીએ વિદ્વાન પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલો અપનાવી અને વધુમાં જણાવ્યું કે તેણે માત્ર સાક્ષી તરીકે કામ કર્યું હતું અને તે ક્યારેય અન્ય આરોપીઓ સાથે સંમત થયો ન હતો અથવા કોઈપણ ગુનાહિત કાવતરામાં દાખલ થયો ન હતો.

૧૪. કાર્યવાહીના પક્ષકારો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે, આ કોર્ટ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ વર્તમાન અરજદારો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી આંક ૬૬૯૫ હેઠળની અરજી અત્રે ટાંકવી યોગ્ય માને છે જે માતૃભાષા

ગુજરાતીમાં નોંધવામાં આવી હતી અને આ કોર્ટના ભાષાંતર વિભાગ દ્વારા તેનું ભાષાંતર કરવામાં આવ્યું હતું જે નીચે મુજબ છે.

"બોમ્બ બ્લાસ્ટના ટ્રાયલ કેસો માટેની અમદાવાદના સ્પેશિયલ ડેઝિગ્નેટેડ જજની સેશન્સ કોર્ટમાં.

<u>સેશન્સ કેસ નં. ૩૮/૨૦૦૯ અને અન્ય</u>

<u>આંક – ૬૬૯૫</u>

ફરિયાદી : રાજ્ય

વિરુદ્ધ

આરોપીઓ : જાહિદ કુતબુદ્દીન શેખ અને અન્ય.

<u>સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૯ હેઠળ અરજી</u>

અમે – આ કેસમાં આરોપીઓ એવી દાદ માંગીએ છીએ કે ;

૧. સાક્ષી ઝાકિરહુસૈન અબ્દુલ જબ્બાર કુરેશીની મુખ્ય તપાસ આજે આંક – ૬૬૮૭ થી પૂર્ણ થઈ છે.

૨. આ સાક્ષીની જુબાની અને વિદ્વાન મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના

નિવેદન જોતાં, સ્પષ્ટપણે જણાઈ આવે છે કે આ સાક્ષીએ પણ અન્ય આરોપીઓ સામે જેના આક્ષેપો છે તેવા જ અને અન્ય ગુનાઓ કર્યા છે અને તેની સામે પણ અન્ય આરોપીઓ સાથે ટ્રાયલ ચલાવી શકાય છે.

૩. આ સાક્ષીની જુબાની જોતાં, તેણે પણ અન્ય આરોપીઓની જેમ જ તેમની સાથે સ્વેચ્છાએ સાંઠગાંઠ કરી છે, અને કથિત ગુનાઓમાં પ્રત્યક્ષ/પરોક્ષ રીતે સાંઠગાંઠ કરી છે. સાક્ષીની જુબાની, પોલીસ નિવેદન અને વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના નિવેદનની નકલ આ સાથે રજૂ કરવામાં આવી છે.

૪. ન્યાયના હિતમાં એ જરૂરી છે કે નામદાર કોર્ટે ઉપરોક્ત હકીકતો મુજબ તે ગુનાઓ માટે સાક્ષી સામે ટ્રાયલ ચલાવવી જોઈએ.

૫. આથી, નામદાર કોર્ટ તેની સામે ટ્રાયલ ચલાવવા માટે સાક્ષીની ધરપકડ કરે તે જરૂરી છે. આમ, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૯ હેઠળ યોગ્ય હુકમ પસાર કરવા વિનંતી છે.

અમદાવાદ   સહી/– અવાચ્ય"

તારીખ. ૧૩–૧૨–૨૦૧૭

૧૫. ગુપ્ત સાક્ષીની જુબાની જે માતૃભાષા ગુજરાતીમાં નોંધવામાં આવી હતી અને

આ કોર્ટના ભાષાંતર વિભાગ દ્વારા તેનું ભાષાંતર કરવામાં આવ્યું હતું જે નીચે મુજબ છે.

"સેશન્સ કેસ નં. ૩૮/૨૦૦૯ મુખ્ય

સેશન્સ કેસ નં. ૬૧/૨૦૦૯, ૮૨/૨૦૦૯, ૯૫/૨૦૦૯, ૩૦૦/૨૦૦૯, ૩૧૯/૨૦૦૯, ૩૨૧/૨૦૦૯, ૩૨૧/૨૦૦૯, ૩૨૩/૨૦૦૯, ૩૩૪/૨૦૦૯, ૩૩૯/૨૦૦૯, ૩૪૧/૨૦૦૯, ૩૪૨/૨૦૦૯, ૩૪૪/૨૦૦૯, ૩૪૬/૨૦૦૯, ૩૪૭/૨૦૦૯, ૩૪૮/૨૦૦૯, ૩૬૧/૨૦૦૯, ૩૬૨/૨૦૦૯, ૩૬૪/૨૦૦૯, ૩૬૫/૨૦૦૯, ૪૧૨/૨૦૦૯, ૪૧૮/૨૦૦૯, ૪૩૮/૨૦૦૯, ૪૪૩/૨૦૦૯, ૪૪૮/૨૦૦૯, ૪૫૩/૨૦૦૯, ૪૫૮/૨૦૦૯, ૪૬૩/૨૦૦૯, ૪૬૮/૨૦૦૯, ૪૭૬/૨૦૦૯, ૪૮૧/૨૦૦૯, ૪૮૮/૨૦૦૯, ૫૦૦/૨૦૦૯, ૫૦૪/૨૦૦૯, ૫૦૯/૨૦૦૯, ૨૨/૨૦૧૪ થી ૩૬/૨૦૧૪, ૩૮/૨૦૧૪ થી ૫૭/૨૦૧૪

પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી નં. ૯૫૭ ની જુબાની

આંક – ૬૬૮૭

હું આથી સોગંદ ઉપર પ્રતિજ્ઞા લઈ જણાવું છું કે :–

મારું નામ : ઝાકિરહુસૈન

પિતાનું નામ : અબ્દુલ જબ્બાર કુરેશી

ઉંમર આશરે : ૩૩ વર્ષ

વ્યવસાય : ફર્નિચરનું કામ

રહેવાસી : જુહાપુરા, અમદાવાદ.

<u>સરતપાસ</u>

<u>સરકાર તરફે વિદ્વાન સ્પેશિયલ આસિસ્ટન્ટ પી.પી. શ્રી અમિત પટેલ</u>

સોગંદ લેવડાવ્યા,

(૧) હાલમાં હું જુહાપુરા, અમદાવાદમાં રહું છું. હું જુહાપુરા રહેવા ગયો તે પહેલાં, હું ગોમતીપુરમાં આમ્રપાલી સિનેમા સામે નૂરભાઈ ધોબીની ચાલીમાં રહેતો હતો. નૂરભાઈ ધોબીની ચાલીમાં મારા ઘરનો નંબર ૩૦૨ હતો. મારા પિતાએ આ ઘર વેચી દીધું હતું. હું નૂરભાઈ ધોબીની ચાલીમાં ૧૫ થી ૨૦ વર્ષ સુધી રહ્યો હતો. હું વર્ષ ૨૦૦૮ માં જુહાપુરામાં રહેતો હતો. પોલીસે મારું નિવેદન નોંધ્યું તેના એક મહિના પહેલાં હું જુહાપુરામાં રહેવા ગયો હતો. મારા પિતા રોયલ ફર્નિચર નામથી સુથારી કામ કરતા હતા. તેઓ દાણીલીમડા, અમદાવાદ ખાતે કામ કરતા હતા. મેં કોમર્સમાં ધોરણ ૧૨ પાસ સુધી અભ્યાસ કર્યો છે. અમે કુલ ૫ ભાઈ–બહેન છીએ. હું ધોબીની ચાલીમાં રહેતો હતો ત્યારે હું ફિરોજને ઓળખતો હતો. આ

ફિરોજ ધોબીની ચાલીમાં મુખ્ય દરવાજાના ઘરની બરાબર નજીક રહેતો હતો. ફિરોજ મારો બાળપણનો મિત્ર હતો. ફિરોજ અને હું સાથે ક્રિકેટ રમતા હતા. ફિરોજ એમ્બ્રોઇડરીનું કામ કરતો હતો. તે સી.જી. રોડ પર આવેલી બોડી લાઇન નામની દુકાનમાં એમ્બ્રોઇડરીનું કામ કરતો હતો. તે સમયે અબ્દુલ રઝીક પણ બોડી લાઇનમાં ફિરોજ સાથે કામ કરતો હતો. ફિરોજે મારો આ અબ્દુલ રઝીક સાથે પરિચય કરાવ્યો હતો. આ અબ્દુલ રઝીક ગોમતીપુરમાં રાજપુર ટોલનાકા ખાતે અલ–અમાન ફ્લેટમાં રહેતો હતો. મારો અબ્દુલ રઝીક સાથે પરિચય થયા પછી, તે જ્યારે પણ ફિરોજને મળવા આવતો ત્યારે તે મને પણ મળતો. ત્યારબાદ, મારી તેની સાથે મિત્રતા થઈ ગઈ. મિત્રતા થયા પછી અમે બંને એકબીજાના ઘરે જતા હતા.

(૨) ત્યારબાદ, વર્ષ ૨૦૦૭ ના નવેમ્બર મહિનામાં અબ્દુલ રઝીકે મને મારા મોબાઈલ પર ફોન કર્યો અને મને કહ્યું કે હું અને ફિરોજ સી.જી. રોડથી નીકળીએ છીએ અને તું કામદાર મેદાન ખાતે આવ. ત્યાં દર્સ–એ–કુરાન નો કાર્યક્રમ છે, તેથી હું મારી મોટરસાઇકલ લઈને રાત્રે ૦૮:૩૦ વાગ્યે નીકળ્યો અને કામદાર મેદાન પહોંચ્યો. હું ત્યાં પહોંચ્યો ત્યારે અબ્દુલ રઝીક અને ફિરોજ એ.એમ.ટી.એસ. બસ દ્વારા ત્યાં પહોંચ્યા હતા. ત્યારબાદ, તેઓ મને ઈબ્રાહીમ અંસારી પાસે લઈ ગયા. ગોમતીપુરના ઈબ્રાહીમ અંસારી, ગોમતીપુરના ગયાસુદ્દીન અંસારી, ગોમતીપુરના જાવેદ શેખ અને ગોમતીપુરના અસલમ ત્યાં

હતા અને અબ્દુલ રઝીકે મારો પરિચય તેમની સાથે કરાવ્યો. ત્યારબાદ, જાવેદ શેખે કુરાન વાંચી અને તેણે કયામત અને જેહાદ વિશે વાત કરી. ત્યારબાદ સદર કાર્યક્રમ પૂરો થયો. ત્યારબાદ અબ્દુલ રઝીકે મને કહ્યું કે અમે અહીં દર સોમવારે કાર્યક્રમ ગોઠવીએ છીએ અને અમે તને જ્યારે પણ બોલાવીએ ત્યારે તારે આવવું પડશે. તેથી મેં તેને કહ્યું કે ઠીક છે. જો મારી પાસે સમય હશે તો હું આવીશ. ત્યારબાદ અબ્દુલ રઝીક મને કાર્યક્રમમાં બોલાવવા માટે ફોન કરતો હતો પરંતુ વ્યવસાયને કારણે મને સમય ન મળતો હોવાથી હું જતો ન હતો.

(૩) ત્યારબાદ જાન્યુઆરી–૨૦૦૮ માં અબ્દુલ રઝીકે મને ફોન કર્યો અને મને ઈબ્રાહીમ અંસારીના ઘરે બોલાવ્યો. અગાઉ મારો પરિચય શમસુદ્દીન શેખ અને ઐયાઝ સાથે થયો હતો અને સદર પરિચય ઈબ્રાહીમ અંસારીના ઘરે થયો હતો. અબ્દુલ રઝીક દ્વારા બોલાવવામાં આવતા હું ઈબ્રાહીમ અંસારીના ઘરે ગયો. સદર ઈબ્રાહીમ અંસારી ગોમતીપુરનો હતો, શમસુદ્દીન દરિયાપુરનો હતો અને ઐયાઝ વટવા, સૈયદવાડીનો હતો. મને ત્યાં બોલાવવામાં આવ્યો ત્યારે સદર વ્યક્તિએ કુરાન વાંચી. તે સમયે તમામ વ્યક્તિઓ ત્યાં હતા. તમામ વ્યક્તિઓમાં અબ્દુલ રઝીક, ગયાસુદ્દીન અંસારી, જાવેદ શેખ, ઈબ્રાહીમ અંસારી, શમસુદ્દીન શેખ અને ઐયાઝનો સમાવેશ થાય છે. ત્યારબાદ અબ્દુલ રઝીકે તકરીર આપી. સદર તકરીર ૨૦૦૨ માં મુસ્લિમોના થયેલા મૃત્યુ સામે બદલો લેવા અંગે હતી અને તેણે જેહાદ વિશે વાત કરી હતી. ત્યારબાદ, હું કાર્યક્રમ છોડીને જતો રહ્યો અને

ત્યાં જવાનું બંધ કરી દીધું. ત્યારબાદ, અબ્દુલ રઝીક મને કાર્યક્રમમાં બોલાવવા માટે મને મળતો રહ્યો અને ફોન પણ કરતો રહ્યો પરંતુ હું વ્યવસાયના કારણે સમય ન હોવાનું કહીને ઇનકાર કરતો રહ્યો.

(૪) ત્યારબાદ, માર્ચ–૨૦૦૮ માં અબ્દુલ રઝીકે મને ફોન કર્યો અને મને કહ્યું કે તું લાંબા સમયથી કાર્યક્રમમાં હાજર રહ્યો નથી, તું દરિયાપુર લીમડી પાસે આવ, અહીં ધાર્મિક કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો છે. તેથી હું રાત્રે મારી મોટરસાઇકલ પર દરિયાપુર લીમડી ગયો. અબ્દુલ રઝીક મને લેવા માટે ત્યાં આવ્યો અને તે મને શમસુદ્દીન શેખના નાનાના ઘરે લઈ ગયો. ત્યાં તમામ વ્યક્તિઓ હાજર હતા. સદર વ્યક્તિઓમાં શમસુદ્દીન શેખ, અબ્દુલ રઝીક, મુજીબ શેખ, યુનુસ મન્સૂરી, આરીફ કાગઝી, અબ્દુલ સુભાન ઉર્ફે તૌકીર, આઝમગઢના મુફ્તીનો સમાવેશ થતો હતો. અન્ય વ્યક્તિઓ પણ હતા પરંતુ મને તેમના નામ યાદ નથી અને રિયાઝ પણ ત્યાં હતો. અબ્દુલ રઝીકે મારો પરિચય સદર વ્યક્તિઓ સાથે કરાવ્યો. તે સમયે તૌકીરે તકરીર આપી હતી કે વર્ષ ૨૦૦૨ માં મુસ્લિમ વિરોધી સરકારને કારણે મુસ્લિમોએ જીવ ગુમાવ્યા છે, આવી સરકારને હટાવવા માટે જનતામાં ભય ઊભો કરવો જરૂરી છે અને એમ પણ કહ્યું કે ઇસ્લામિક રાજ્યની સ્થાપના કરવાની છે અને જેહાદ કરવા કહ્યું. ત્યારબાદ, મુફ્તીએ તકરીર આપી હતી કે સિમી મજબૂત થઈ ગઈ છે અને ભારતના તમામ શહેરોમાં સિમીના કાર્યકરો ફેલાયેલા છે. તેથી આપણે સૌએ એકઠા થઈને આવી મુસ્લિમ વિરોધી

સરકાર સામે જેહાદ શરૂ કરવી જોઈએ. તે સમયે મને જાણવા મળ્યું કે આ વ્યક્તિઓ સિમીના કાર્યકરો છે અને સરકાર અને રાષ્ટ્ર વિરુદ્ધ ગેરકાયદેસર બાબતોની ચર્ચા કરી રહ્યા છે.

(૫) સદર ઘટના બન્યાના વીસથી પચીસ દિવસ પછી, માર્ચ મહિનામાં જ્યારે હું વ્યવસાયના હેતુ માટે મારી મોટરસાઇકલ પર કાલુપુર જઈ રહ્યો હતો, ત્યારે સદર વ્યક્તિઓ એટલે કે અબ્દુલ રઝીક, જાહિદ શેખ, મુજીબ, ગયાસુદ્દીન અને જાવેદ શેખ સારંગપુર બ્રિજના ખૂણે ઊભા હતા. હું તેમને જોઈને તેમની પાસે ગયો. અબ્દુલ રઝીક અને જાહિદ શેખ બંને રડી રહ્યા હતા અને કહ્યું કે મારા ભાઈઓની ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને એમ પણ કહ્યું કે તમે કંઈ ન કરો, આપણે પોલીસને આપણી તાકાત બતાવવી જોઈએ અને સરકાર વિરુદ્ધ જાહેરમાં બ્લાસ્ટ કરવા જોઈએ. મુજીબ અને ગયાસુદ્દીન તેને સમજાવી રહ્યા હતા અને અબ્દુલ રઝીક તે સમયે ખૂબ ગુસ્સામાં હતો. ત્યારબાદ જાવેદે કહ્યું કે તેને તેના ઘરે છોડી દે. ત્યારબાદ, હું અબ્દુલ રઝીકને તેના ઘરે છોડવા માટે મારી મોટરસાઇકલ પર નીકળ્યો. મેં રસ્તામાં અબ્દુલ રઝીકને પૂછ્યું કે શું થયું? અને તેણે મને જણાવ્યું કે ઇન્દોરમાં સિમીના કાર્યકરોની ધરપકડ કરવામાં આવી છે અને આપણે મુસ્લિમો પરના અત્યાચારનો બદલો લેવો જોઈએ. ત્યારબાદ અમે તેના ઘરે પહોંચ્યા અને તેને તેના ઘર પાસે છોડી દીધા પછી હું મારા ઘરે ગયો. જાહિદ શેખ જુહાપુરાનો હતો. જાવેદ શેખ ગોમતીપુરનો હતો. ગયાસુદ્દીન ગોમતીપુરનો હતો. મુજીબ

જુહાપુરાનો હતો.

(૬) તેના આશરે દસથી પંદર દિવસ પછી, હું અબ્દુલ રઝીકને મળવા તેના ઘરે ગયો. મને ત્યાં જાણવા મળ્યું કે તે એમ.પી. ગયો હતો. ત્યારબાદ, અબ્દુલ રઝીક દસથી પંદર દિવસ પછી મને મળવા આવ્યો. તેણે મને કહ્યું કે મેં સિમીના સભ્યોના ઘરની મુલાકાત લીધી છે જેમની પોલીસે ધરપકડ કરી છે અને હું સિમીના અન્ય સભ્યોને પણ મળ્યો છું અને તેણે મને એમ પણ કહ્યું કે તે વ્યક્તિઓને છોડાવવા માટે જનતામાં આતંક ફેલાવવો જોઈએ. મેં તેની વાત પર ધ્યાન આપ્યું નહીં. ત્યારબાદ તે ત્યાંથી જતો રહ્યો. તેણે મને એમ પણ કહ્યું હતું કે મારે સિમીના સભ્યોને જાણ કરવી પડશે કે મેં આ સ્થળની મુલાકાત લીધી છે.

(૭) ત્યારબાદ, આશરે જૂન મહિનામાં, અબ્દુલ રઝીકે મને ફોન કરીને ઈબ્રાહીમ અંસારીના ઘરે આવવાનું કહ્યું. તેથી હું રાત્રે ત્યાં ગયો. હું ત્યાં ગયો ત્યારે ઈબ્રાહીમ અંસારી, અબ્દુલ રઝીક, ગયાસુદ્દીન, જાવેદ શેખ અને મુફ્તી હાજર હતા. મુફ્તીએ કહ્યું કે સિમીના સભ્યોની ધરપકડ કરવામાં આવી છે, પરંતુ આપણે ડરવું ન જોઈએ. આપણે ઈસ્લામિક રાજ્યની સ્થાપના કરીશું. ત્યારબાદ, બધા જતા રહ્યા હતા. અબ્દુલ રઝીકે મને રોક્યો અને મુફ્તીને યુનુસ મન્સૂરીના ઘરે છોડી દેવા કહ્યું. તેથી અબ્દુલ રઝીક, મુફ્તી અને હું એકસાથે મોટરસાઈકલ પર ગયા અને યુનુસ મન્સૂરીના ઘરે ગયા. યુનુસ મન્સૂરીનું ઘર અજીત મિલ

રેસિડેન્સીમાં આવેલું હતું. મુફ્તીને યુનુસ મન્સૂરીના ઘર પાસે છોડી દીધો. આ મુફ્તીનું નામ અબુબશર હતું.

(૮) આશરે બે થી ત્રણ દિવસ પછી, અબ્દુલ રઝીકે મારી મુલાકાત લીધી અને તેણે મને જણાવ્યું કે મેં નરોડા પાટિયા, ગુલબર્ગ સોસાયટી અને નરોડા ગામ જેવા સ્થળોની મુલાકાત લીધી છે અને મને કહ્યું કે નરોડા ગામમાં કૂવો આજે પણ કાળો છે અને નરોડા ગામમાં સળગેલા મુસ્લિમોના ઘરો આજે પણ નિર્જન છે. ત્યાં એક મસ્જિદ આવેલી છે અને હું મસ્જિદના બાંગીને મળ્યો છું અને માહિતી એકત્ર કરી છે અને આ તમામ માહિતી સિમીના કાર્યકરોને પહોંચાડવાની જરૂર છે. બે થી ત્રણ દિવસ પછી, અબ્દુલ રઝીકે ફોન કર્યો અને મને રાજપુર ટોલનાકા ખાતે તેના ઘર પાસે બોલાવ્યો. તેથી હું રાત્રે તેના ઘર પાસે ગયો. અબ્દુલ રઝીક મને ત્યાં મળ્યો અને વર્ષ ૨૦૦૨ માં મૃત્યુ પામેલા મુસ્લિમો વિશે મારી સાથે વાત કરી અને તેણે જણાવ્યું કે આપણે અત્યારે શાંત છીએ, પરંતુ ટૂંક સમયમાં તેમને ખબર પડી જશે. ત્યારબાદ, હું મારા ઘરે ગયો.

(૯) આશરે એક અઠવાડિયા પછી, મને અબ્દુલ રઝીકનો ફોન આવ્યો અને અબ્દુલ્લા ઉર્ફે મુફ્તી તેના ઘરે આવ્યો હોવાથી તેણે મને યુનુસ મન્સૂરીના ઘરે બોલાવ્યો. તેથી અબ્દુલ રઝીક અને હું મારા વાહન પર યુનુસ મન્સૂરીના ઘરે ગયા. અમે યુનુસ મન્સૂરીના ઘરે પહોંચ્યા ત્યારે યુનુસ મન્સૂરી, અબ્દુલ રઝીક,

મુફ્તી અને આલિમ હાજર હતા. મુફ્તીએ જણાવ્યું કે ટૂંક સમયમાં આપણે ઇસ્લામિક રાજ્યની સ્થાપના કરીશું અને તમામ તૈયારીઓ થઈ ગઈ છે. ત્યારબાદ યુનુસ મન્સૂરીએ જમવાનું મંગાવ્યું અને અમે સૌએ સાથે ભોજન લીધું. ત્યારબાદ હું અબ્દુલ રઝીકને તેના ઘરે છોડવા ગયો અને તેને તેના ઘરે છોડી દીધા પછી હું મારા ઘરે ગયો.

(૧૦) ત્યારબાદ, આશરે ૨૦મી જુલાઈના રોજ અબ્દુલ રઝીક મારા ઘરે આવ્યો. મેં તે સમયે મારો ફોન નંબર બદલી નાખ્યો હતો. મારો જૂનો નંબર ૯૯૦૪૯૭૧૧૮૮ હતો અને મેં આ નંબર બદલીને નવો નંબર ૯૭૧૪૪૬૬૨૨૭ લીધો હતો. તેણે મને કહ્યું કે તારો ફોન સ્વીચ ઓફ છે અને મેં તેને કહ્યું કે મેં જૂનો નંબર બદલી નાખ્યો છે અને નવો નંબર લીધો છે. તેણે મને મારા જૂના નંબરનું સિમ કાર્ડ આપવાનું કહ્યું અને જણાવ્યું કે તેને થોડા દિવસો માટે તેના પિતા માટે તેની જરૂર છે. તેથી મેં તેને મારું જૂનું સિમ કાર્ડ આપ્યું. ત્યારબાદ, આશરે ૨૩મી જુલાઈના રોજ, મેં મારા જૂના નંબર પર ફોન કર્યો અને રઝીકે ફોન ઉપાડ્યો. મેં તેને પૂછ્યું કે તે ક્યાં છે અને મેં મારું સિમ કાર્ડ પાછું માંગ્યું. તેણે કંઈ કહ્યું નહીં, પરંતુ મને જણાવ્યું કે હું વ્યસ્ત છું અને આટલું કહીને તેણે ફોન કાપી નાખ્યો. ત્યારબાદ હું અબ્દુલ રઝીકના ઘરે ગયો. તે તેના ઘરે હાજર ન હતો. ત્યારબાદ, મને ૨૪મીના રોજ અબ્દુલ રઝીકનો ફોન આવ્યો અને તેણે જણાવ્યું કે હું ગઈકાલે વ્યસ્ત હતો અને તેણે મને તેના ઘરના દરવાજા રિપેર કરવા કહ્યું

કારણ કે દરવાજો સરખી રીતે બંધ થઈ શકતો ન હતો. તેથી હું સાંજે તેના ઘરે દરવાજો જોવા ગયો. હું ત્યાં ગયો અને તેની માતાને પૂછ્યું કે રઝીક ક્યાં છે અને તેની માતાએ મને કહ્યું કે તેને છેલ્લા બે દિવસથી ઘણા ફોન આવી રહ્યા છે અને તેથી તે ઘરમાં રહેતો નથી. દરવાજો જોયા પછી હું ત્યાંથી જતો રહ્યો.

(૧૧) ત્યારબાદ, ૨૫મી જુલાઈના રોજ હું અબ્દુલ રઝીકના ઘરનો દરવાજો રિપેર કરવા ગયો. તે સમયે અબ્દુલ રઝીક તેના ઘરે હાજર ન હતો. મેં તેના ઘરનો દરવાજો રિપેર કર્યો. ત્યારબાદ, અબ્દુલ રઝીક આવ્યો અને તે દિવસે રાત્રે તે મને દરિયાપુર લીમડી લઈ ગયો. ત્યાં ઈમરાન પૂંઠાવાલા, યુનુસ મન્સૂરી, શમસુદ્દીન શેખ અને અબ્દુલ રઝીક હાજર હતા. આ વ્યક્તિઓ વાત કરી રહ્યા હતા કે રથયાત્રાનું સ્વાગત કરનારા એ કેવા મુસ્લિમો છે. ત્યારબાદ આ વ્યક્તિઓ મારાથી થોડે દૂર ગયા અને વાત કરવા લાગ્યા. મને ખબર નથી કે તેઓ શું વાત કરી રહ્યા હતા.

(૧૨) ત્યારબાદ હું મારા પિતા અને ભાઈઓ સાથે મારા વ્યવસાયના સ્થળે હતો. મને તે દિવસે સાંજે આજુબાજુના લોકો પાસેથી જાણવા મળ્યું કે અમદાવાદમાં વિવિધ સ્થળોએ બ્લાસ્ટ થયા છે અને ઘણા લોકો મૃત્યુ પામ્યા છે. તેથી હું મારા પિતા અને ભાઈઓ સાથે ઘરે ગયો.

(૧૩) ત્યારબાદ, ૨૭મીના રોજ હું મોટરસાઇકલ પર સારંગપુર ગયો. મેં પી.સી.ઓ. માંથી અબ્દુલ રઝીકને ફોન કર્યો. તેણે ફોન ઉપાડ્યો. તે નજીકમાં જ હોવાથી મને મળવા આવ્યો. તે યુનુસ મન્સૂરી સાથે તેની મોટરસાઇકલ પર આવ્યો હતો. મેં તેને પૂછ્યું કે તે ક્યાં હતો. તેણે મને કહ્યું કે હું શમસુદ્દીનને દરિયાપુરમાં મળીને આવ્યો. ત્યારબાદ તે મને પોતાની સાથે યુનુસ મન્સૂરી પાસે લઈ ગયો. અબ્દુલ રઝીકના હાથમાં અખબાર હતું. બંને તે વાંચીને હસી રહ્યા હતા. ત્યારબાદ અબ્દુલ રઝીકે મને પૂછ્યું કે બાપુનગરની જૂની ચાલી ક્યાં છે? તેથી મેં તેને કહ્યું કે મેં તે જોઈ છે. મેં તેને પૂછ્યું કે તેણે શા માટે પૂછ્યું. તેણે મને કહ્યું કે મારો એક મિત્ર ત્યાં આવ્યો છે. મેં તેને તેના મિત્રનું નામ પૂછ્યું. તેણે જવાબ આપ્યો કે આફ્રિદી. આફ્રિદી તેના ઘરે ઝઘડો કરીને આવ્યો હતો અને તે તેના મામા અલ્તાફભાઈ સાથે રહે છે. તેથી અમે અલ્તાફભાઈ વિશે પૂછપરછ કરી અને તેમનું ઘર શોધ્યું. અમને અલ્તાફભાઈનું ઘર મળી ગયું. આફ્રિદી સદર ઘરમાં એકલો હતો અને ન્યૂઝ ચેનલ ચાલુ હતી. મેં તેને જોયો ત્યારે તે ગભરાયેલો લાગતો હતો. ટીવી પર સમાચાર પ્રસારિત થઈ રહ્યા હતા કે નરોલ સર્કલ પાસે એક વ્યક્તિની ઓળખ થઈ ગઈ છે. સદર સમાચાર બોમ્બ બ્લાસ્ટ વિશે હતા. ત્યારબાદ મને માસીના દીકરાનો ફોન આવ્યો. તેથી હું ત્યાંથી નીકળી ગયો. ટીવી પર સમાચાર પ્રસારિત થાય તે પહેલાં, અબ્દુલ રઝીકે મને થોડો દૂર ધકેલી દીધો અને તેણે અને આફ્રિદીએ એકબીજા સાથે વાતચીત કરી. ત્યારબાદ, ફોન આવ્યા પછી હું ત્યાંથી નીકળી ગયો.

(૧૪) ત્યારબાદ, અબ્દુલ રઝીકે ૨૦–૨૫ મિનિટ પછી મને ફોન કર્યો અને મને રખિયાલમાં મચ્છી માર્કેટ પાસે બોલાવ્યો. તેથી હું મચ્છી માર્કેટમાં તેની પાસે ગયો. તેણે મને પૂછ્યું કે તું દુકાને જઈશ? મેં હકારાત્મક જવાબ આપ્યો. ત્યારબાદ મને આફ્રિદીને દાણીલીમડામાં જાહિદ શેખ પાસે લઈ જવા માટે કહેવામાં આવ્યું. તેથી અબ્દુલ રઝીક, આફ્રિદી અને હું મોટરસાઈકલ પર નીકળ્યા. રસ્તામાં અબ્દુલ રઝીકે મને કહ્યું કે મને મારા ઘર પાસે છોડી દે અને એમ પણ કહ્યું કે મારા બે મહેમાનો વડોદરાની બસમાં ગયા છે. મને તેમની સુરક્ષિત મુસાફરીની ચિંતા છે. તેથી મેં તેને પૂછપરછ કરી કે મહેમાનો કોણ હતા. પરંતુ તેણે કંઈ જણાવ્યું નહીં. તે દરમિયાન તેનું ઘર આવી ગયું અને તે નીચે ઉતરી ગયો. ત્યારબાદ મેં આફ્રિદીને જાહિદ શેખની દુકાને છોડી દીધો. જાહિદ તેની દુકાને હાજર હતો. તે મોબાઈલની દુકાન હતી. જાહિદે ચા–નાસ્તાનો ઓર્ડર આપ્યો. ત્યારબાદ બંને જાહિદ શેખની મોટરસાઈકલ પર દરિયાપુર જવા નીકળ્યા અને હું મારી દુકાને ગયો.

(૧૫) ફિરોજે ૨૮મીના રોજ રાત્રે મને ફોન કર્યો અને મને ગોમતીપુર સર્કલ પાસે આવવાનું કહ્યું. તેથી હું ગોમતીપુર સર્કલ ગયો. અબ્દુલ રઝીક ત્યાં હાજર હતો. અમે પગપાળા અબ્દુલ રઝીકના ઘર પાસેના બસસ્ટેન્ડ પર ગયા. અબ્દુલ રઝીકે કહ્યું કે આવા બોમ્બ બ્લાસ્ટના કામ માટે એવા વિશ્વાસુ સાથીદારોની જરૂર હોય

છે જે એકબીજા માટે કંઈ પણ કરી શકે. તેણે એમ પણ કહ્યું કે ઘરે જઈને ટીવી ચાલુ કર અને સામાન્ય રીતે સમાચાર જો. તેણે એમ પણ કહ્યું કે કોઈએ એવું વિચારવાનું નથી કે મેં આ કર્યું છે. ત્યારબાદ તેણે ૨૦૦૨ માં મૃત્યુ પામેલા મુસ્લિમો વિશે વાત કરી. ત્યારબાદ હું ઘરે ગયો.

(૧૬) ત્યારબાદ અબ્દુલ રઝીકે ૨૯મીના રોજ મને ફોન કર્યો અને સવારે મને તેના ઘર પાસે બોલાવ્યો. તેથી હું તેના ઘરે ગયો અને તેણે મને કહ્યું કે હું મારી પત્ની અને બાળકો સાથે અજમેર જઉં છું. મારા પિતાએ અમારા માટે ટિકિટ ખરીદી લીધી છે. તેણે મને એમ પણ કહ્યું કે હું મારા પિતા માટે આઈડિયાનું નવું સિમ કાર્ડ લાવ્યો છું. તેણે મને કહ્યું કે તેના માટેના દસ્તાવેજો જાહિદ શેખની દુકાને આપવાના છે. ત્યારબાદ તેણે મને તેના પિતાનો ફોટો અને ચૂંટણી કાર્ડ આપ્યું. મેં દસ્તાવેજો લીધા અને તેને જાહિદ શેખની દુકાને જમા કરાવ્યા.

હવે મને યાદ છે કે યુનુસ મન્સૂરીના ઘરે આવ્યાના ૨-૩ દિવસ પછી અબ્દુલ રઝીકે મને ફોન કર્યો અને મને તેના ઘર પાસે બોલાવ્યો અને કહ્યું કે જો તારી પાસે તારા કોઈ હિંદુ મિત્રના દસ્તાવેજો હોય, તો મને આપ. મારે પાન કાર્ડ ઈશ્યુ કરાવવું છે. મેં તેને ના પાડી દીધી.

(૧૭) ત્યારબાદ, મને ૧લી ઓગસ્ટની સવારે પી.સી.ઓ. માંથી અબ્દુલ રઝીકનો ફોન આવ્યો. તે રિપેર કરવા આપેલા મોબાઈલ ફોન વિશે પૂછતો હતો.

મેં તેને ના પાડી દીધી કે મારી પાસે તેનો મોબાઈલ ફોન નથી. તે જ સાંજે ફિરોજ તેનો મોબાઈલ ફોન મારી પાસે લાવ્યો. સદર ફોન અબ્દુલ રઝીકનો હતો. મેં તેની પાસેથી મોબાઈલ ફોન લીધો અને તેને મારા ઘરે રાખ્યો.

(૧૮) ત્યારબાદ, મને ૩જી ઓગસ્ટના રોજ મુજીબ શેખનો ફોન આવ્યો અને જુહાપુરા અને અમદાવાદની સ્થિતિ વિશે પૂછપરછ કરી. મેં તેને કહ્યું કે મારા વ્યવસાયના કારણે મારી પાસે સમય નથી અને હું કંઈ જાણતો નથી. મેં તેને પૂછ્યું કે તે ક્યાં છે. પરંતુ તેણે જવાબ આપ્યા વિના ફોન કાપી નાખ્યો. ત્યારબાદ મને અબ્દુલ રઝીકનો ફોન આવ્યો. તેણે મને અમદાવાદ વિશે પણ પૂછ્યું. મેં તેને પણ એ જ જવાબ આપ્યો કે હું કંઈ જાણતો નથી. ત્યારબાદ મેં મોબાઈલ ફોન ચેક કર્યો અને જોયું કે અબ્દુલ રઝીક અને મુજીબ શેખે એક જ નંબર પરથી ફોન કર્યો હતો. તે નંબર મધ્યપ્રદેશનો હતો.

રિસેસના કારણે વધુ મુખ્ય તપાસ મુલતવી રાખવામાં આવી છે.

તા.૦૭-૧૨-૨૦૧૭

અમદાવાદ

મારા રુબરુ,

સહી/- *અવાચ્ય*

(એ.આર. પટેલ)

સ્પેશિયલ ડેઝિગ્નેટેડ જજ

સ્પેશિયલ કોર્ટ ફોર સ્પિડી ટ્રાયલ ઓફ

સિરિયલ બોમ્બ બ્લાસ્ટ કેસિઝ,

અમદાવાદ, ગુજરાત

સેશન્સ કેસ નં– ૩૮/૨૦૦૯ (મુખ્ય) સાથે

સેશન્સ કેસ નં.– ૬૧/૦૯, ૮૨/૦૯, ૯૫/૦૯, ૩૦૦/૦૯, ૩૧૯/૦૯, ૩૨૧/૦૯, ૩૨૩/૦૯, ૩૩૪/૦૯, ૩૩૯/૦૯, ૩૪૧/૦૯, ૩૪૨/૦૯, ૩૪૪/૦૯, ૩૪૬/૦૯, ૩૪૭/૦૯, ૩૪૮/૦૯, ૩૬૧/૦૯, ૩૬૨/૦૯, ૩૬૪/૦૯, ૩૬૫/૦૯, ૪૧૨/૦૯, ૪૧૮/૦૯, ૪૩૮/૦૯, ૪૪૩/૦૯, ૪૪૮/૦૯, ૪૫૩/૦૯, ૪૫૮/૦૯, ૪૬૩/૦૯, ૪૬૮/૦૯, ૪૭૬/૦૯, ૪૮૧/૦૯, ૪૮૮/૦૯, ૫૦૦/૦૯, ૫૦૪/૦૯, ૫૦૯/૦૯, ૨૨/૧૪ થી ૩૬/૧૪, ૩૮/૧૪ થી ૫૭/૧૪.

આંક– ૬૬૮૭ ના અનુસંધાનમાં.

તારીખ : ૦૭/૧૨/૨૦૧૭.

વધુ ઊલટતપાસ

સરકાર તરફે વિદ્ધાન સ્પેશિયલ એ.પી.પી. શ્રી અમિતભાઈ પટેલ

<u>ફરીથી સોગંદ લેવડાવ્યા.</u>

(૧૯) ત્યારબાદ, ૭મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના રોજ, હું મારી પત્નીને લાવવા માટે મધ્યપ્રદેશના ગ્વાલિયર જઈ રહ્યો હતો. હું સાંજે છ વાગ્યે કાલુપુર રેલ્વે સ્ટેશન ગયો. તે સમયે અબ્દુલ રઝીકે મને ફોન કર્યો અને પૂછ્યું કે હું ક્યાં છું. મેં તેને જવાબ આપ્યો કે હું મારી પત્નીને લાવવા ગ્વાલિયર જઈ રહ્યો છું. ત્યારબાદ તેણે મને મારી ટ્રેનની વિગત પૂછી. મેં તેને જણાવ્યું કે વેરાવળ – જબલપુર એક્સપ્રેસના કોચ નં–એસ/૫ માં મારી સીટ નં–૬૩ છે. મેં તેને કહ્યું કે મારી સીટ રિઝર્વ્ડ છે. તેણે મને કહ્યું કે ઠીક છે. હું તને રતલામ મળવા આવું છું. ત્યારબાદ હું ટ્રેનમાં બેઠો. ત્યારબાદ ટ્રેન રાત્રે અઢીથી ત્રણ વાગ્યાની આસપાસ રતલામ રેલ્વે સ્ટેશન પહોંચી. તે સમયે અબ્દુલ રઝીક મને મળ્યો. તે એકલો આવ્યો હતો. તેણે મને અમદાવાદમાં અમારા મિત્રોની સ્થિતિ વિશે પૂછ્યું. મેં તેને કહ્યું કે તેમાંથી કોઈ મને મળ્યું ન હતું અને તેથી મને ખબર નથી. ત્યારબાદ અબ્દુલ રઝીકે મને કહ્યું કે હું તારી સાથે નાગદા સુધી આવું છું અને તે મારી સાથે ટ્રેનમાં બેઠો. મેં તેને પૂછ્યું કે શું થયું હતું. તેણે મને જણાવ્યું કે અમદાવાદ શહેરમાં બોમ્બ બ્લાસ્ટ પાછળનો વિચાર તૌકીર અને કયામુદ્દીન કાપડીયાનો હતો. તેણે મને એમ પણ કહ્યું કે આ વ્યક્તિઓ ઈન્ડિયન મુજાહિદ્દીનના સંપર્કમાં હતા અને હું તે બંનેના સંપર્કમાં હતો. તેણે એમ પણ કહ્યું કે અમદાવાદમાં વર્ષ ૨૦૦૨ ની ઘટનાઓનો બદલો લેવા માટે બોમ્બ બ્લાસ્ટ માટે ઈન્ડિયન

મુજાહિદ્દીન બધું પૂરું પાડશે. ત્યારબાદ તેણે જણાવ્યું કે તૌકીર અને કયામુદ્દીન અમદાવાદ રહેવા આવ્યા હતા અને અમે તેમના સંપર્કમાં હતા. ત્યારબાદ તેણે એમ પણ કહ્યું કે વિવિધ વિસ્તારોની રેકી કર્યા પછી કેટલાક ચોક્કસ સ્થળોએ બોમ્બ મૂકવાના છે. તેણે ફરીથી એમ પણ કહ્યું કે હું, આફ્રિદી, મુજીબ અને ઐયાઝ શરૂઆતથી જ તે બંનેના સંપર્કમાં હતા, અને તૌકીર ઇન્ડિયન મુજાહિદ્દીનના વ્યક્તિઓના સંપર્કમાં હતો અને બોમ્બ બનાવવા માટે જરૂરી વસ્તુઓ ઇન્ડિયન મુજાહિદ્દીન દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવશે. તેણે એમ પણ કહ્યું કે બાકીની વસ્તુઓ નજીકના વિસ્તારમાંથી ખરીદવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ રઝીકે કહ્યું કે મેં, આફ્રિદી, મુજીબ, કયામુદ્દીન અને ઐયાઝે એવા સ્થળોએ બોમ્બવાળી સાયકલો પાર્ક કરી હતી જ્યાં બોમ્બ બ્લાસ્ટ માટે રેકી કરવામાં આવી હતી. તેણે એમ પણ કહ્યું કે બાકીના સ્થળોએ યુ.પી. ના ઇન્ડિયન મુજાહિદ્દીનના વ્યક્તિઓએ બોમ્બ ભરેલી સાયકલો પાર્ક કરી હતી અને બોમ્બ બ્લાસ્ટ પછી યુ.પી. ના વ્યક્તિઓ પાછા જતા રહ્યા. તેણે એમ પણ કહ્યું કે સિવિલ અને એલ.જી. હોસ્પિટલ ખાતે પાર્ક કરાયેલા બોમ્બ ભરેલા વાહનો મુંબઈના ઇન્ડિયન મુજાહિદ્દીનના વ્યક્તિઓ લાવ્યા હતા. તેણે એમ પણ કહ્યું કે તે સુરતમાં જે બોમ્બ બ્લાસ્ટ થયા ન હતા તેના માટે નિસાસા નાખતો હતો. તેણે એમ પણ જણાવ્યું કે મને ખબર નથી કે અમારા ભાઈઓ દ્વારા કઈ ભૂલ થઈ જેના કારણે બોમ્બ બ્લાસ્ટ ન થયા. ત્યારબાદ તેણે એમ પણ કહ્યું કે તૌકીરે અમને અમદાવાદ છોડવાનું કહ્યું હતું અને હવે હું, મુજીબ અને તૌકીર સાથે છીએ અને

મને અન્ય લોકો વિશે ખબર નથી. ત્યારબાદ જ્યારે અમે નાગદા પાસે પહોંચ્યા ત્યારે તેણે મને કહ્યું કે જો તું અમદાવાદ જાય તો મારા માતા–પિતાનું ધ્યાન રાખજે. ત્યારબાદ તેણે મને એમ પણ કહ્યું કે જો મને તારી જરૂર પડશે તો હું ફોન કરીશ. ત્યારબાદ અબ્દુલ રઝીક નાગદા ઉતરી ગયો. કયામુદ્દીન કાપડીયા વડોદરાનો હતો. રઝીકે મારો પરિચય કયામુદ્દીન કાપડીયા સાથે કરાવ્યો હતો.

પ્રશ્ન : કયા મહિનામાં અને કયા સ્થળે તમારો પરિચય કયામુદ્દીન કાપડીયા સાથે થયો હતો?

જવાબ : માર્ચ, ૨૦૦૮ માં શમસુદ્દીનના નાનાના ઘરે મારો તેની સાથે પરિચય થયો હતો.

નોંધ : *બચાવ પક્ષે સાક્ષીને પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્ન સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને જણાવ્યું છે કે રિસેસના સમય પહેલાં લેવાયેલી મુખ્ય તપાસ પહેલાં પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નના જવાબમાં હાજર તમામ વ્યક્તિઓના નામ આપવામાં આવ્યા હતા કે માર્ચ, ૨૦૦૮ માં શમસુદ્દીન શેખના નાનાના ઘરે કોણ મળ્યું હતું, અગાઉ લેવાયેલી મુખ્ય તપાસમાં આ નામોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. તે સમયે પ્રોસિક્યુશને જો કોઈ નામ બાકી રહી ગયું હોય તો તેનો સમાવેશ કરવાની રજૂઆત કરી હતી, પરંતુ સાક્ષીએ માત્ર એક જ નામ આપ્યું હતું અને તેણે કયામુદ્દીનનું નામ આપ્યું ન હતું. આ પ્રશ્ન પૂછીને છટકબારી પૂરી કરવાનો પ્રયાસ*

<u>કરવામાં આવ્યો છે, અને કારણ કે આ નામ રિસેસ પછી આવે છે, તેથી બચાવ પક્ષે પોતાનો વાંધો ઉઠાવ્યો છે.</u>

(૨૦) સૌપ્રથમ, ૧૭મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૮ ના રોજ, મેં આ તમામ વિગતો અધિકારી શ્રી મયુર ચાવડાને જણાવી હતી અને તેમણે તે મુજબ મારું નિવેદન નોંધ્યું હતું. ત્યારબાદ, ૨૪/૧૦/૨૦૦૮ ના રોજ, કોર્ટનું સમન્સ મને બજાવવામાં આવ્યું હતું. આ સમન્સ મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ કોર્ટ નં. ૫ દ્વારા ઈશ્યુ કરવામાં આવ્યું હતું. મને ૨૪/૧૦/૨૦૦૮ ના રોજ સવારે આ સમન્સ મળ્યું. ત્યારબાદ બપોરે આશરે ચાર વાગ્યે હું કોર્ટમાં ગયો. મેં કોર્ટના ક્લાર્કને સમન્સ બતાવ્યું. મને થોડીવાર બેસવા માટે કહેવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ મને મેજિસ્ટ્રેટની કેબિનમાં મોકલવામાં આવ્યો. હું કેબિનમાં ગયો પછી સૌપ્રથમ મેજિસ્ટ્રેટે મારું નામ પૂછ્યું અને તેમણે એમ પણ પૂછ્યું કે હું ત્યાં કેવી રીતે આવ્યો. તેથી મેં જણાવ્યું કે હું મારી સીડી–૧૦૦ બજાજ મોટરસાઇકલ પર જાતે ત્યાં આવ્યો હતો. મેજિસ્ટ્રેટે મને એમ પણ પૂછ્યું કે શું તમારી સાથે કોઈ પોલીસ કર્મચારી આવ્યા છે? તેથી મેં ઇનકાર કર્યો. મને એવું પણ પૂછવામાં આવ્યું કે શું કોઈએ લલચાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે? મેં ઇનકાર કર્યો. મને નિવેદન આપવા માટે સમય પણ આપવામાં આવ્યો હતો. મને એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે શું ક્રાઈમ બ્રાંચના વ્યક્તિઓએ તમારા પર દબાણ લાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે? મેં ઇનકાર કર્યો. ત્યારબાદ, મને ૫/૧૧/૨૦૦૮ ના રોજ આશરે સાડા ત્રણ વાગ્યે

હાજર રહેવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ, મને સૂચનાઓ આપવામાં આવી હતી અને તેઓએ મને તે વાંચવા માટે આપી હતી અને મારી પાસે તેમાં સહી કરાવવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, ૫/૧૧/૨૦૦૮ ના રોજ આશરે ત્રણ થી સાડા ત્રણ વાગ્યે, હું કોર્ટ નં. ૫ માં ગયો. મેજિસ્ટ્રેટે મને પૂછ્યું કે હું ત્યાં કેવી રીતે આવ્યો? તેથી મેં મેજિસ્ટ્રેટને કહ્યું કે હું ત્યાં સ્કૂટર પર આવ્યો છું. મેજિસ્ટ્રેટે મને પૂછ્યું શું તમે સ્વેચ્છાએ નિવેદન આપવા માંગો છો? મેં હા પાડી, હું દેશની સેવા કરવા માંગુ છું. ત્યારબાદ હું બોલતો હતો તેમ મેજિસ્ટ્રેટ લખી રહ્યા હતા અને મેં મારું નિવેદન આપ્યું. મેં નિવેદન લખાવ્યા પછી, મેજિસ્ટ્રેટે નિવેદન વાંચવા આપ્યું. મેં તે વાંચી લીધા પછી, મેજિસ્ટ્રેટે મારી પાસે નિવેદન પર સહી કરાવી.

નોંધ: *આ તબક્કે, સાક્ષીને સી.આર.પી.સી. ની કલમ–૧૬૪ મુજબ તેના દ્વારા આપવામાં આવેલ નિવેદન બતાવવા માટે, ૯/૧૧/૨૦૦૯ ના રોજ પ્રાપ્ત થયેલ પ્રિન્સિપલ જજ, સિટી સેશન્સ કોર્ટ, ભદ્ર, અમદાવાદને સંબોધિત ગોપનીય જાવક નં. ૨૦/૨૦૦૯ દર્શાવતું એક મોટું લીલા રંગનું સીલબંધ કવર બંને પક્ષકારો અને સાક્ષીની હાજરીમાં ખુલ્લી કોર્ટમાં ખોલવામાં આવે છે. આ કવરમાં કુલ ૯ નાના સીલબંધ કવર છે, જેમાંથી વર્તમાન સાક્ષી ઝાકિરહુસૈન અબ્દુલજબ્બાર કુરેશીનું કવર ખોલવામાં આવે છે અને તેમાંથી નિવેદન બહાર કાઢવામાં આવે છે અને પ્રોસિક્યુશન માટેના એડવોકેટને આપવામાં આવે છે.*

(૨૧) મને મણિનગર ખાતે નોંધાયેલ સી.આર. નં. આઇ–૨૦૩/૨૦૦૮ નું તારીખ ૨૪/૧૦/૨૦૦૮ નું નિવેદન બતાવવામાં આવી રહ્યું છે, જેમાં મારું નામ અને સહી છે, જે મેં તે વાંચ્યા પછી તેની પાછળની બાજુએ કરી હતી. એ જ નિવેદનના બીજા પાના પર તારીખ ૫/૧૧/૨૦૦૮ લખેલી છે અને તેની નીચેનું લખાણ મારા દ્વારા આપવામાં આવેલ નિવેદન છે. મને નિવેદનના દરેક પાનાના ઇન્ડેન્ટની જગ્યામાં તેમજ નિવેદનના અંતે કરેલી સહીઓ બતાવવામાં આવી રહી છે, જે અંગ્રેજી ભાષામાં છે. તે મારી સહીઓ છે અને હું સદર સહીઓ ઓળખું છું. આ અસલ નિવેદન છે જે મેં મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ જણાવ્યું હતું. આ નિવેદન મને વાંચી સંભળાવવામાં આવી રહ્યું છે. તે સાંભળીને હું જણાવું છું કે તેમાં લખેલી વિગતો સાચી છે. આ નિવેદન લખાવતી વખતે હું હિન્દીમાં બોલતો હતો અને મેજિસ્ટ્રેટે હિન્દી શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં લખ્યા હતા. આ નિવેદન રજૂ કરવામાં આવે છે અને તેને **આંક–૬૬૮૮** આપવામાં આવે છે.

(૨૨) જો મને આજે એ વ્યક્તિઓ બતાવવામાં આવે જેમના નામનો ઉલ્લેખ મેં મારી મુખ્ય તપાસમાં કર્યો છે, તો હું તેમને ઓળખી શકું છું. મને અમદાવાદ સેન્ટ્રલ જેલમાં રાખવામાં આવેલા આરોપીઓને વીડિયો કોન્ફરન્સ ટીવી સ્ક્રીન દ્વારા ત્રણના સેટમાં બતાવવામાં આવે છે, જેમાં ચોથા સેટમાં ત્રણ આરોપીઓ બતાવવામાં આવ્યા હતા. તેમાંથી, સાક્ષી એક આરોપીને ઓળખે છે અને જણાવે

છે કે આ કયામુદ્દીન કાપડીયા છે. આથી, આરોપીને તેનું નામ પૂછવામાં આવ્યું અને તેણે જણાવ્યું કે તેનું નામ કયામુદ્દીન કાપડીયા છે.

(૨૩) ત્રણ આરોપીઓના ચોથા સેટમાં, સાક્ષી એક આરોપીને ઓળખે છે અને જણાવે છે કે તે જાવેદ શેખ છે. સાક્ષી તેના ચશ્મા અને ટોપી ઉતરાવ્યા પછી આરોપીને ઓળખે છે અને આરોપીને તેનું નામ પૂછવામાં આવતાં તે જણાવે છે કે તેનું નામ જાવેદ સગીર અહેમદ સૈયદ છે. તેને તેનો કેદી નંબર જણાવવા માટે કહેવામાં આવતાં તે જણાવે છે કે તેનો નંબર ૧૮ છે અને ક્રમ નંબર ૧૮ પર નામ જોતાં તે જાવેદ અહેમદ સગીર અહેમદ શેખ છે.

કોર્ટનો સમય પૂરો થતાં ન્યાયના હિતમાં આ તબક્કે વધુ મુખ્ય તપાસ મુલતવી રાખવામાં આવે છે.

તારીખ: ૭/૧૨/૨૦૧૭

અમદાવાદ

મારી સમક્ષ,

સહી/-અવાચ્ય

(એ.આર. પટેલ)

સ્પેશિયલ ડેઝિગ્નેટેડ જજ

સ્પેશિયલ કોર્ટ ફોર સ્પિડી ટ્રાયલ ઓફ

સિરિયલ બોમ્બ બ્લાસ્ટ કેસિઝ,

અમદાવાદ, ગુજરાત

સેશન્સ કેસ નં. ૩૮ – ૨૦૦૯ (મુખ્ય) સાથે

સેશન્સ કેસ નં. ૬૧/૦૯, ૮૨/૦૯, ૯૫/૦૯, ૩૦૦/૦૯, ૩૧૯/૦૯, ૩૨૧/૦૯, ૩૨૩/૦૯, ૩૩૪/૦૯, ૩૩૯/૦૯, ૩૪૧/૦૯, ૩૪૨/૦૯, ૩૪૪/૦૯, ૩૪૬/૦૯, ૩૪૭/૦૯, ૩૪૮/૦૯, ૩૬૧/૦૯, ૩૬૨/૦૯, ૩૬૪/૦૯, ૩૬૫/૦૯, ૪૧૨/૦૯, ૪૧૮/૦૯, ૪૩૮/૦૯, ૪૪૩/૦૯, ૪૪૮/૦૯, ૪૫૩/૦૯, ૪૫૮/૦૯, ૪૬૩/૦૯, ૪૬૮/૦૯, ૪૭૬/૦૯, ૪૮૧/૦૯, ૪૮૮/૦૯, ૫૦૦/૦૯, ૫૦૪/૦૯, ૫૦૯/૦૯, ૨૨ – ૧૪ થી ૩૬ – ૧૪, ૩૮ – ૧૪ થી ૫૭ – ૧૪.

<u>આંક–૬૬૮૭ નું સાંધણ</u>

તારીખ : ૦૮/૧૨/૨૦૧૭

<u>સરકાર તરફે વિદ્વાન સ્પેશિયલ એ.પી.પી. શ્રી અમિતભાઈ પટેલ દ્વારા વધુ મુખ્ય તપાસ :–</u>

<u>ફરીથી સોગંદ લેવડાવ્યા :–</u>

(૨૪) મને સેન્ટ્રલ જેલ, અમદાવાદમાં રાખવામાં આવેલા ત્રણ આરોપીઓનો સમૂહ વીડિયો કોન્ફરન્સ દ્વારા એક પછી એક બતાવવામાં આવે છે. તેમાંથી, સાક્ષી ત્રણ આરોપીઓના સાતમા સમૂહમાં એક આરોપીને આલમઝેબ આફ્રિદી તરીકે ઓળખે છે. સદર આરોપીને તેના ચશ્મા કાઢીને તેનું નામ જણાવવાનું પૂછતાં, તે તેનું નામ મોહમ્મદ રફીક ઉર્ફે આલમઝેબ આફ્રિદી જણાવે છે.

નોંધ :– <u>અત્યાર સુધી, સદર આરોપી આલમઝેબ આફ્રિદી વર્તમાન કેસમાં આરોપી નથી. પરંતુ, ભાગેડુ આરોપી તરીકે અગાઉ તેની સામે ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવી છે. અને હાલમાં, સદર આરોપીઓ સામેની ચાર્જશીટ આ કોર્ટને કમિટ કરવામાં આવી છે. પરંતુ, હજુ સુધી સદર ચાર્જશીટોનો વર્તમાન કેસોમાં સમાવેશ કરવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો નથી.</u>

(૨૫) સાક્ષી નવમા સમૂહમાં ત્રણમાંથી એક આરોપીને ઐયાઝ રઝાકમિયાં સૈયદ તરીકે ઓળખે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ ઐયાઝ સૈયદ જણાવે છે.

(૨૬) સાક્ષી અગિયારમા સમૂહમાં ત્રણમાંથી એક આરોપીને મુફ્તી અબુબશર તરીકે ઓળખે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ મુફ્તી અબુબશર જણાવે છે.

(૨૭) સાક્ષી બારમા સમૂહમાં ત્રણમાંથી એક આરોપીને મોહમ્મદ આરીફ કાગઝી તરીકે ઓળખે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ મોહમ્મદ આરીફ કાગઝી જણાવે છે.

(૨૮) સાક્ષી તેરમા સમૂહમાં ત્રણમાંથી એક આરોપીને જાહિદ કુતબુદ્દીન શેખ તરીકે ઓળખે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ જાહિદ કુતબુદ્દીન શેખ જણાવે છે.

(૨૯) સાક્ષી ચૌદમા સમૂહમાં ત્રણમાંથી એક આરોપીને શમસુદ્દીન શેખ તરીકે ઓળખે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ શમસુદ્દીન શેખ જણાવે છે.

(૩૦) સાક્ષી સોળમા સમૂહમાં ત્રણમાંથી એક આરોપીને યુનુસ મન્સૂરી તરીકે ઓળખે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ યુનુસ મન્સૂરી જણાવે છે.

(૩૧) સાક્ષી સત્તરમા સમૂહમાં ત્રણમાંથી એક આરોપીને અબ્દુલ રઝીક તરીકે ઓળખે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ મોહમ્મદ ઈસ્માઈલ ઉર્ફે અબ્દુલ રઝીક જણાવે છે.

(૩૨) છટ્ઠા સમૂહમાં ત્રણ આરોપીઓમાંથી, એકને અગાઉ સાક્ષી દ્વારા બાજુ પર રાખવામાં આવ્યો હતો. સદર આરોપીને ફરીથી સાક્ષી સમક્ષ રજૂ કરતાં, તે તેનું નામ ગયાસુદ્દીન અંસારી જણાવે છે. તેનું નામ પૂછતાં, તે તેનું નામ ગયાસુદ્દીન અંસારી જણાવે છે.

(૩૩) મને ભોપાલ સેન્ટ્રલ જેલમાં રાખવામાં આવેલા ત્રણ આરોપીઓનો સમૂહ વીડિયો કોન્ફરન્સ દ્વારા એક પછી એક બતાવવામાં આવે છે. પરંતુ, તેમાંથી સાક્ષી કોઈને ઓળખતો નથી.

(૩૪) *નોંધ :–* *<u>આજે, વર્તમાન કેસના કુલ ૭૪ આરોપીઓમાંથી, આરોપી નં. ૩૦, ૪૩, ૪૪, ૪૬, ૪૭, ૪૮, ૪૯ અને ૭૨ ને રજૂ કરવામાં આવ્યા નથી. કારણ કે, બાકીના આરોપી નં. ૩૦, ૪૩, ૪૪, ૪૬, ૪૭ તલોજા જેલમાં છે અને આરોપી નં. ૪૮, ૪૯ અને ૭૨ એર્નાકુલમ જેલમાં છે.</u>*

(૩૫) મુજીબ શેખ અને અબ્દુલ સુભાન ઉર્ફે તૌકીર એ આરોપીઓમાં હાજર નથી જેમના નામ મેં મારી મુખ્ય તપાસમાં જણાવ્યા છે.

નોંધ :– *<u>આ તબક્કે, પ્રોસિક્યુશને આંક–૬૬૯૦ પર એક અરજી રજૂ કરી, જેમાં સદર અરજીમાં દર્શાવ્યા મુજબનો પ્રશ્ન પૂછવાની પરવાનગી માંગવામાં આવી છે.</u>*

<u>જ્યારે, બચાવ પક્ષે તેની સામે સખત વાંધો ઉઠાવ્યો છે. અને બંને પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, બચાવ પક્ષ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલો વાંધો મંજૂર રાખવામાં આવે છે અને પ્રોસિક્યુશનને વાંધા સાથે સદર પ્રશ્ન પૂછવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે.</u>

પ્રશ્ન :– શું તમને આ જુબાની આપવા માટે કોઈ દ્વારા લલચાવવામાં, ધમકાવવામાં અથવા દબાણ કરવામાં આવ્યું છે? આંક–૬૬૯૦ પરની અરજી મુજબ

જવાબ :– ના.

<u>સરતપાસ પૂર્ણ થાય છે :–</u>

આ તબક્કે, કોર્ટનો સમય પૂરો થવાના કારણે ન્યાયના હિતમાં ઊલટતપાસ મુલતવી રાખવામાં આવે છે.

ઉપરોક્ત જુબાની સાક્ષી દ્વારા લખાવ્યા મુજબ મારી અંગત દેખરેખ હેઠળ મારી સમક્ષ નોંધવામાં આવી છે અને સાક્ષીને તે વાંચી સંભળાવવા પર, તે તેને બરાબર અને સાચી હોવાનું સ્વીકારે છે.

તારીખ:૦૮/૧૨/૨૦૧૭

અમદાવાદ

મારી સમક્ષ,

સહી/-*અવાચ્ય*

(એ.આર. પટેલ)

સ્પેશિયલ ડેઝિગ્નેટેડ જજ

સ્પેશિયલ કોર્ટ ફોર સ્પિડી ટ્રાયલ ઓફ

સિરિયલ બોમ્બ બ્લાસ્ટ કેસિઝ,

અમદાવાદ, ગુજરાત

૧૬. આ કોર્ટ સમક્ષની બાબત પર એકંદર વિચારણા કરતાં, એ જોઈ શકાય છે કે આરોપી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ આંક ૬૬૯૫ ની અરજી સામાન્ય અને અસ્પષ્ટ પ્રકૃતિની છે અને માત્ર એક પાનાની છે અને ગુપ્ત સાક્ષી જાણકારી ધરાવે છે તેવા આરોપ સિવાય વર્તમાન આરોપીને જોડવા માટે કોઈ આધાર દર્શાવવામાં આવ્યો નથી અને તેથી, તેને સહ-કાવતરાખોર માનવો જોઈએ અને અન્ય આરોપીઓ સાથે તેની સામે પણ ટ્રાયલ ચલાવવી જોઈએ. આ કોર્ટે વર્તમાન સાક્ષીના તારીખ ૧૭.૧૦.૨૦૦૮ ના રોજ પૂછપરછ દરમિયાન પોલીસ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા નિવેદન તેમજ તારીખ ૨૪.૧૦.૨૦૦૮ ના રોજ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના તેના નિવેદનનો પણ બારીકાઈથી અભ્યાસ કર્યો છે. બંને નિવેદનો

તેમજ જુબાની ખુલ્લી કોર્ટમાં આ કોર્ટ સમક્ષ વાંચી સંભળાવવામાં આવી હતી જેનું અંગ્રેજીમાં ભાષાંતર કરવામાં આવ્યું હતું. આ કોર્ટે રેકોર્ડ પરના ઉપરોક્ત પુરાવાઓનું ઉદ્દેશ્યલક્ષી રીતે પરીક્ષણ કર્યું. તેનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે, આ કોર્ટ આઇ.પી.સી. ની કલમ ૧૨૦–એ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ ગુનાહિત કાવતરું ની વ્યાખ્યા અત્રે ટાંકવી યોગ્ય માને છે.

> "૧૨૦–એ. ગુનાહિત કાવતરાની વ્યાખ્યા.– જ્યારે બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓ નીચે મુજબ કરવાનું, અથવા કરાવવાનું નક્કી કરે છે,–
>
> (૧) ગેરકાયદેસર કૃત્ય, અથવા
>
> (૨) એવું કૃત્ય જે ગેરકાયદેસર માધ્યમથી ગેરકાયદેસર ન હોય, આવા કરારને ગુનાહિત કાવતરું કહેવામાં આવે છે:
>
> પરંતુ શરત એ છે કે ગુનો કરવાના કરાર સિવાયનો કોઈ કરાર ગુનાહિત કાવતરું ગણાશે નહીં સિવાય કે તે કરારના અનુસંધાનમાં આવા કરારના એક અથવા વધુ પક્ષકારો દ્વારા કરાર સિવાયનું કોઈ કૃત્ય કરવામાં આવે.
>
> સ્પષ્ટતા.– તે અગત્યનું નથી કે ગેરકાયદેસર કૃત્ય એવા કરારનો અંતિમ ઉદ્દેશ્ય છે, અથવા તે ઉદ્દેશ્ય માટે માત્ર આનુષંગિક છે."

૧૭. કોડની કલમ ૩૧૯ નો સંદર્ભ લેવો પણ ફળદાયી રહેશે જે નીચે મુજબ છે.

"૩૧૯. ગુનો કર્યો હોવાનું જણાય તેવી અન્ય વ્યક્તિઓ સામે કાર્યવાહી કરવાની સત્તા.

(૧) જ્યાં, કોઈ ગુનાની તપાસ અથવા ટ્રાયલ દરમિયાન, પુરાવા પરથી એવું જણાય કે આરોપી ન હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિએ એવો કોઈ ગુનો કર્યો છે જેના માટે આવી વ્યક્તિ સામે આરોપી સાથે એકસાથે ટ્રાયલ ચલાવી શકાય, તો કોર્ટ આવી વ્યક્તિ સામે તેણે જે ગુનો કર્યો હોવાનું જણાય છે તે માટે કાર્યવાહી કરી શકે છે.

(૨) જ્યાં આવી વ્યક્તિ કોર્ટમાં હાજર ન હોય, તો તેને ધરપકડ કરી શકાય છે અથવા સમન્સ પાઠવી શકાય છે, જેમ કેસના સંજોગો મુજબ ઉપર જણાવેલા હેતુ માટે જરૂરી હોય.

(૩) કોર્ટમાં હાજર રહેલી કોઈ પણ વ્યક્તિ, ભલે તેની ધરપકડ ન થઈ હોય અથવા સમન્સ પર ન હોય, તો પણ તેણે જે ગુનો કર્યો હોવાનું જણાય છે તેની તપાસ અથવા ટ્રાયલના હેતુ માટે આવી કોર્ટ દ્વારા અટકાયતમાં લઈ શકાય છે.

(૪) જ્યાં કોર્ટ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈપણ વ્યક્તિ સામે

કાર્યવાહી કરે છે, ત્યારે–

(ક) આવી વ્યક્તિના સંબંધમાં કાર્યવાહી નવેસરથી શરૂ કરવામાં આવશે, અને સાક્ષીઓને ફરીથી સાંભળવામાં આવશે;

(ખ) ખંડ (ક) ની જોગવાઈઓને આધીન, કેસ એ રીતે આગળ વધી શકે છે જાણે કે આવી વ્યક્તિ આરોપી વ્યક્તિ હતી જ્યારે કોર્ટે તે ગુનાની નોંધ લીધી હતી જેના પર તપાસ અથવા ટ્રાયલ શરૂ કરવામાં આવી હતી."

૧૮. ઈન્ડિયન પીનલ કોડમાં ગુનાહિત કાવતરું શબ્દની વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે અને ગુનાહિત કાવતરું શબ્દની તપાસ અસંખ્ય કોર્ટો દ્વારા કરવામાં આવી છે, વધુ ખાસ કરીને, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય અને અન્ય વિરુદ્ધ સોમનાથ થાપા અને અન્ય ના કેસમાં વિદેશી કોર્ટના અર્થઘટનનો આશરો લઈને પ્રખ્યાત નિર્ણયમાં કરવામાં આવી છે જેનો આધાર અરજદારો વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી સૈયદ દ્વારા રાખવામાં આવ્યો છે. ઉપર જણાવેલ નિર્ણયમાં, ભારતના એડિશનલ સોલિસિટર જનરલ વતી દલીલો કરવામાં આવી હતી કે માત્ર જાણકારી જ કાવતરાનું અનુમાન લગાવવા માટે પૂરતી હશે, પરંતુ ઉપર ટાંક્યા મુજબ ફકરા ૨૪ માં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોમાંથી ફલિત થતી સદર દલીલ સ્વીકારવામાં આવી ન હતી.

૧૯. આ કોર્ટ, સાક્ષી જેને આરોપી તરીકે જોડવાની માંગ કરવામાં આવી રહી છે તેના પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે, નોંધે છે કે અમદાવાદમાં શ્રેણીબદ્ધ બ્લાસ્ટના કૃત્ય અને સુરત શહેરમાં બોમ્બ મૂકવાના કાર્યના કમિશન પહેલાં પણ, સાક્ષી અન્ય આરોપીઓના સંપર્કમાં આવ્યો હતો અને અન્ય આરોપીઓ સાથે આવી વારંવારની બેઠકો અને આરોપીઓના મનમાં ચાલતા ઉદ્દેશ્ય અને ઈરાદાઓ અંગે જાણકારી મેળવવી તે સાક્ષી જેને આરોપી તરીકે જોડવાની માંગ કરવામાં આવી રહી છે તેની જાણમાં હોવાનું માની શકાય છે, પરંતુ આ કોર્ટને તેના પોલીસ નિવેદન, મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના નિવેદન તેમજ તેની જુબાનીમાંથી ક્યાંય પણ એવું જણાતું નથી જેથી એવું માની શકાય કે તેણે ક્યારેય અન્ય આરોપીઓને તેમના ઈરાદાઓ અથવા ઉદ્દેશ્યને આગળ વધારવામાં કોઈપણ પ્રકારની ઉશ્કેરણી અથવા મદદ/મદદગારી પૂરી પાડી હોય અથવા ક્યારેય શાંત અથવા ગર્ભિત સંમતિ આપી હોય અને ક્યારેય સાંઠગાંઠ કરી હોય. નિર્વિવાદપણે, ક્યાંય પણ કોઈ સ્પષ્ટ સંમતિ અથવા કરાર જણાતો નથી. તેની ગેરહાજરીમાં, ઉપર નોંધ્યા મુજબ, સુનાવણી હેઠળ મુકાયેલા આરોપીઓ સાથે આવું કૃત્ય કરવા માટે શાંત અથવા ગર્ભિત સંમતિ અંગે કંઈ જણાતું ન હોવાથી અને તેથી, વર્તમાન ગુપ્ત સાક્ષીને કોઈ ગુનાહિત કાવતરું હોવા માટે જોડવા માટે કોઈ પુરાવો જણાતો નથી જેથી તેને સહ-કાવતરાખોર તરીકે પણ ગણી શકાય. અરજદારો વતી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સૈયદ દ્વારા દલીલ કર્યા મુજબ રેકોર્ડ પરના

પુરાવા છે કે ગુપ્ત સાક્ષીએ એક સિમ કાર્ડ પૂરું પાડ્યું હતું જેનો ઉપયોગ એક આરોપીના પિતા દ્વારા કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ એવું કંઈ જણાતું નથી કે સદર સિમ કાર્ડનો ઉપયોગ પ્રશ્ન હેઠળના ગુનાના કમિશનને સરળ બનાવવા માટે કરવામાં આવ્યો હતો અને એવો કોઈનો કેસ પણ નથી કે સદર સિમ કાર્ડનો ઉપયોગ પ્રશ્ન હેઠળના ગુનાને સરળ બનાવવા માટે કરવામાં આવ્યો હતો.

૨૦. આ કોર્ટે રેકોર્ડ પરના પુરાવાઓનો બારીકાઈથી અને ઉદ્દેશ્યલક્ષી રીતે અભ્યાસ કર્યો છે અને ગુપ્ત સાક્ષીના પુરાવા પરથી એવું કંઈ જણાતું નથી જેથી એવું માની શકાય કે ગુપ્ત સાક્ષીએ એવો કોઈ ગુનો કર્યો હોવાનું જણાય છે જે તેને અન્ય આરોપીઓ સાથે ટ્રાયલ ચલાવવાને પાત્ર બનાવે છે.

૨૧. એવી દલીલ ઉઠાવવામાં આવી છે કે જોકે ગુપ્ત સાક્ષીને ગેરકાયદેસર હેતુ અને ઈરાદાઓ વિશે જાણકારી હતી, આરોપીઓનું પોષણ કરતા હતા અને તેના અમલ પછી પણ, ગુપ્ત સાક્ષીને અમદાવાદમાં થયેલા બોમ્બ બ્લાસ્ટ અને આરોપીઓ દ્વારા સુરત શહેરમાં બોમ્બ મૂકવા અંગે જાણકારી હતી છતાં તેણે પોલીસ સમક્ષ તે જાહેર કર્યું ન હતું અને તે દ્વારા તે આઇ.પી.સી. ની કલમ ૨૦૨ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત બન્યો હતો. આ સંબંધમાં, કારણ કે રેકોર્ડ પરના પુરાવા સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે જ્યારે પણ ગુપ્ત સાક્ષીની પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે તેણે તેની જાણમાં રહેલી દરેક બાબતો જાહેર કરી છે અને તે

હકીકત તેણે કોડની કલમ ૧૬૪ હેઠળ તેનું નિવેદન નોંધતી વખતે મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ પણ જાહેર કરી હતી અને આવી હકીકત પણ, તેણે ટ્રાયલ દરમિયાન વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ જુબાની આપી છે અને તેથી, એવું માની શકાય નહીં કે ગુપ્ત સાક્ષીએ સંબંધિત સત્તામંડળ સમક્ષ હકીકતો જાહેર કરી નથી જેથી તેને આઇ.પી.સી. ની કલમ ૨૦૨ હેઠળ સજાને પાત્ર બનાવી શકાય. વધુમાં, જ્યારે પણ તે સહ–આરોપી સાથે બેઠકમાં હાજરી આપતો હતો તે દરમિયાન ગુપ્ત સાક્ષીને જાણકારી હોવા છતાં, તેના પોતાનામાં તે સહ–કાવતરાખોર હોવાનું માની શકાય નહીં અથવા તેનું અનુમાન લગાવી શકાય નહીં સિવાય કે તેણે આરોપીઓ વતી આગળના હેતુ અથવા ઇરાદાઓને પાર પાડવામાં કોઈ મદદ કરી હોય, સહાય કરી હોય અથવા કોઈ સેવા અથવા વસ્તુઓ પૂરી પાડી હોય.

૨૨. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, વર્તમાન ક્રિમિનલ રિવિઝન અરજી ફગાવી દેવાની રહે છે અને તે મુજબ, તે ફગાવી દેવામાં આવે છે. રૂલ રદ કરવામાં આવે છે.

૨૩. એ કહેવાની જરૂર નથી કે કારણ કે પ્રશ્ન હેઠળના સેશન્સ કેસની ટ્રાયલ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ ચાલી રહી છે, આ કોર્ટે રેકોર્ડ પરના પુરાવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે કે જે વ્યક્તિને આરોપી તરીકે જોડવાની માંગ કરવામાં આવી રહી છે તેણે કોઈ ગુનો કર્યો છે કે નહીં અને આ કોર્ટે રેકોર્ડ પરના પુરાવાની વિગતવાર

તપાસ કરવાથી પોતાને સંપૂર્ણપણે દૂર રાખ્યા છે, જો કે, ઉપર મુજબનો નિર્ણય લેવા માટે તેનો ઉદ્દેશ્યલક્ષી રીતે અભ્યાસ કર્યો છે અને તેથી, આ કોર્ટ દ્વારા ઉપર કરવામાં આવેલા અવલોકનો માત્ર કોડની કલમ ૩૧૯ હેઠળની અરજી નક્કી કરવાના હેતુ માટે જ કરવામાં આવ્યા છે અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ પ્રશ્ન હેઠળનો સેશન્સ કેસ તેના ગુણદોષના આધારે અને કાયદા મુજબ ચલાવશે અને ઉપરોક્ત અવલોકનોથી કોઈપણ રીતે પ્રભાવિત થશે નહીં.

(આર.પી. ધોલરીયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==

<u>અસ્વીકરણ</u>: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER</u>: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==